

Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

► **B**

DIREKTIVA 2009/43/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 6. maja 2009

o poenostavitvi pogojev za prenose obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 146, 10.6.2009, str. 1)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Direktiva Komisije 2010/80/EU z dne 22. novembra 2010	L 308	11	24.11.2010
► <u>M2</u>	Direktiva Komisije 2012/10/EU z dne 22. marca 2012	L 85	3	24.3.2012
► <u>M3</u>	Direktiva Komisije 2012/47/EU z dne 14. decembra 2012	L 31	43	31.1.2013
► <u>M4</u>	Direktiva Komisije 2014/18/EU z dne 29. januarja 2014	L 40	20	11.2.2014

DIREKTIVA 2009/43/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 6. maja 2009

o poenostavitvi pogojev za prenose obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Pogodba predvideva vzpostavitev notranjega trga in odpravo ovir za prosti pretok blaga in storitev med državami članicami ter vzpostavitev sistema, ki bo preprečeval izkrivljanje konkurence na notranjem trgu.
- (2) Določbe Pogodbe o vzpostavitvi notranjega trga se uporabljajo za vse blago in storitve, ki se opravljajo za plačilo, vključno z obrambnimi proizvodi, vendar pod določenimi pogoji ne ovirajo držav članic, da v posameznih primerih sprejmejo druge ukrepe, kadar menijo, da je to potrebno za zaščito bistvenih interesov njihove varnosti.
- (3) Zakoni, podzakonski akti in upravni predpisi v državah članicah glede prenosov obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti vsebujejo neskladja, ki lahko ovirajo pretok takšnih proizvodov in izkrivljajo konkurenco na notranjem trgu, s čimer ovirajo inovativnost, industrijsko sodelovanje ter konkurenčnost obrambne industrije v Evropski uniji.
- (4) Splošni cilji zakonov in predpisov držav članic vključujejo spoštovanje človekovih pravic, ohranitev miru, varnosti in stabilnosti prek sistemov strogega nadzora ter omejitev izvoza in širjenja obrambnih proizvodov v tretje države pa tudi druge države članice.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 23. oktobra 2008 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 16. decembra 2008 (še ni objavljeno v Uradnem listu) Sklep Sveta z dne 23. aprila 2009.

▼B

- (5) Takšnih omejitev pretoka obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti ni mogoče odpraviti na splošno prek neposredne uporabe načel prostega pretoka blaga in storitev, kot je predvideno v Pogodbi, saj so lahko navedene omejitve v posameznih primerih upravičene v skladu s členom 30 ali 296 Pogodbe, ki ju države članice lahko še naprej izvajajo, če so izpolnjeni njuni pogoji.
- (6) Ustrezne zakone in predpise držav članic je zato treba uskladiti tako, da se poenostavi prenos obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti, da se zagotovi ustrezno delovanje notranjega trga. Ta direktiva zadeva le pravila in postopke, ki se nanašajo na obrambne proizvode, ter posledično ne vpliva na politiko držav članic glede prenosa teh proizvodov.
- (7) Uskladitev ustreznih zakonov in predpisov držav članic ne bi smela vplivati na mednarodne obveznosti in zaveze držav članic ali na njihovo diskrecijsko pravico v zvezi z njihovo politiko izvoza obrambnih proizvodov.
- (8) Države članice bi morale ostati pristojne za izvajanje in nadaljnji razvoj medvladnega sodelovanja, ob spoštovanju določb te direktive.
- (9) Ta direktiva se ne bi smela uporabljati za obrambne proizvode, ki samo prečkajo ozemlje Skupnosti, to je tiste proizvode, za katere ni določena druga carinsko dovoljena obravnava ali uporaba kakor zunanji tranzitni postopek ali ki se samo vnesejo v prosto carinsko cono ali prosto carinsko skladišče in jih ni treba vnesti v predpisano evidenco blaga.
- (10) Ta direktiva bi morala zajemati vse obrambne proizvode, ki ustrezajo tistim s skupnega seznama vojaške opreme ⁽¹⁾, vključno s sestavnimi deli in tehnologijo.
- (11) Ta direktiva ne bi smela vplivati na izvajanje Skupnega ukrepa 97/817/SZVP z dne 28. novembra 1997 o protipehotnih minah ⁽²⁾, niti ne bi smela vplivati na ratifikacijo in izvajanje s strani držav članic Konvencije o kasetnem strelivu, podpisane v Oslu dne 3. decembra 2008.

⁽¹⁾ UL L 88, 29.3.2007, str. 58.

⁽²⁾ UL L 338, 9.12.1997, str. 1.

▼B

- (12) V skladu s cilji spoštovanja človekovih pravic, ohranitve miru, varnosti in stabilnosti, ki so na splošno navedeni kot cilji zakonov in predpisov držav članic za omejitve prenosa obrambnih proizvodov, morajo pri prenosu navedenih proizvodov znotraj Skupnosti dovoljenje za prenos še naprej izdati države članice porekla, jamstva pa zagotoviti države članice prejemnice.
- (13) Glede na predvidena varstva iz te direktive za zaščito navedenih ciljev državam članicam ne bo treba več uvajati ali ohranjati drugih omejitev za doseganje navedenih ciljev v skladu s členoma 30 in 296 Pogodbe.
- (14) Ta direktiva ne bi smela posegati v uporabo določb, potrebnih za varstvo javnega reda ali javne varnosti. Glede na naravo in značilnosti obrambnih proizvodov so vidiki javnega reda, kot so varnost prometa, varnost hrambe, nevarnost diverzij in preprečevanje kriminala, še posebej pomembni za namene te direktive.
- (15) Ta direktiva ne posega v izvajanje Direktive Sveta 91/477/EGS z dne 18. junija 1991 o nadzoru nabave in posedovanja orožja ⁽¹⁾, zlasti v formalnosti glede pretoka orožja znotraj Skupnosti. Ta direktiva prav tako ne posega v izvajanje Direktive Sveta 93/15/EGS z dne 5. aprila 1993 o usklajevanju določb v zvezi z dajanjem eksplozivov za civilno uporabo v promet in njihovim nadzorom ⁽²⁾, zlasti v določbe o prenosu streliva.
- (16) Vsak prenos obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti mora predhodno odobriti ali objaviti država članica, s katere ozemlja želi dobavitelj prenesti obrambne proizvode, in sicer z izdajo splošnega, globalnega ali posameznega dovoljenja za prenos. Države članice bi morale imeti možnost, da v posameznih primerih, naštetih v tej direktivi, odpravijo potrebo po predhodnem dovoljenju za prenos obrambnih proizvodov.
- (17) Države članice bi morale imeti proste roke pri izdaji predhodnih dovoljenj za prenos. V skladu z načelom vzpostavitve notranjega trga bi morale biti dovoljenja za prenos veljavna po vsej Skupnosti, zato ne bi smelo biti potrebno nobeno dodatno dovoljenje za prenos za prehod ob prehodu preko drugih držav članic ali vstop na ozemlje drugih držav članic.
- (18) Države članice bi morale določiti, katera vrsta dovoljenja za prenos za obrambne proizvode ali za kategorije teh proizvodov je primerna, za katero vrsto prenosa in kateri pogoji morajo veljati za posamezno dovoljenje za prenos, ob upoštevanju občutljivosti prenosa.

⁽¹⁾ UL L 256, 13.9.1991, str. 51.

⁽²⁾ UL L 121, 15.5.1993, str. 20.

▼B

- (19) Kar zadeva sestavne dele, bi se morale države članice čim bolj vzdržati uvajanja izvoznih omejitev, pri čemer sprejmejo prejemnikovo izjavo o uporabi in upoštevajo pri tem stopnjo integracije takšnih sestavnih delov v prejemnikove lastne proizvode.
- (20) Države članice bi morale določiti prejemnike dovoljenj za prenos na nediskriminatoren način, razen če je to potrebno za zaščito njihovih bistvenih varnostnih interesov.
- (21) Za lažje prenose obrambnih proizvodov bi morale države članice objaviti splošna dovoljenja za prenos na način, ki zagotavlja odobritev prenosa obrambnih proizvodov za vsako podjetje, ki izpolnjuje pogoje, opredeljene v posameznem splošnem dovoljenju za prenos.
- (22) Objaviti je treba splošno dovoljenje za prenos obrambnih proizvodov oboroženim silam, da se znatno poveča varnost dobave takih proizvodov za vse države članice, ki se odločijo za nabavo znotraj Skupnosti.
- (23) Objaviti je treba splošno dovoljenje za prenos sestavnih delov certificiranim obrambnim podjetjem v Evropi, da se spodbudi sodelovanje in integracija navedenih podjetij, zlasti z olajšanjem optimizacije dobavnih verig in ekonomij obsega.
- (24) Države članice, ki sodelujejo v medvladnem programu sodelovanja, lahko objavijo splošno dovoljenje za prenos obrambnih proizvodov prejemnikom v drugih sodelujočih državah članicah, kadar je to potrebno za izvajanje navedenega programa sodelovanja. To bi izboljšalo pogoje za podjetja s sedežem v sodelujočih državah članicah za udeležbo v programih sodelovanja.
- (25) Države članice bi morale objaviti dodatna splošna dovoljenja za prenos za primere, kadar so tveganja za spoštovanje človekovih pravic, ohranitev miru, varnosti in stabilnosti zelo majhna glede na naravo proizvoda in prejemnikov.
- (26) Kadar splošnega dovoljenja za prenos ni mogoče objaviti, bi morale države članice posameznim podjetjem na njihovo zahtevo izdati globalna dovoljenja za prenos, razen v primerih, določenih v tej direktivi. Države članice lahko izdajo obnovljiva globalna dovoljenja za prenos.
- (27) Podjetja bi morala pristojne organe obvestiti o uporabi splošnih dovoljenj za prenos zaradi spoštovanja človekovih pravic, ohranitve miru, varnosti in stabilnosti pa tudi, da se omogoči pregledno poročanje o prenosih obrambnih proizvodov z vidika demokratičnega nadzora.

▼B

- (28) Državam članicam bi morala biti omogočena zadostna prožnost pri določanju pogojev splošnih, globalnih in posameznih dovoljenj za prenos, da omogočijo tekoče sodelovanje v okviru obstoječega mednarodnega režima za nadzor izvoza. Ker vsaka posamezna država članica ima in bi morala še naprej imeti diskrecijsko pravico za odobritev ali zavrnitev izvoza, mora takšno sodelovanje izhajati samo iz prostovoljnega usklajevanja izvoznih politik.
- (29) Za nadomestilo postopne nadomestitve posamičnega predhodnega nadzora s splošnim naknadnim nadzorom v državi članici porekla obrambnih proizvodov bi bilo treba vzpostaviti pogoje vzajemnega zaupanja z vključitvijo jamstev, ki preprečujejo izvoz obrambnih proizvodov v tretje države, pri katerem se kršijo izvozne omejitve. To načelo bi se moralo upoštevati tudi v primerih, ko so obrambni proizvodi pred izvozom v tretjo državo večkrat preneseni preko držav članic.
- (30) Države članice sodelujejo v okviru Skupnega stališča Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008 ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme ⁽¹⁾, z uporabo skupnih meril pa tudi obvestilom o zavrnitvi in posvetovalnimi mehanizmi, da se poveča zблиževanje pri uporabi njihovih politik izvoza obrambnih proizvodov v tretje države. Ta direktiva ne bi smela ovirati možnosti držav članic, da določijo pogoje dovoljenj za prenos obrambnih proizvodov, vključno z morebitnimi omejitvami izvoza, zlasti kjer je to potrebno za namene sodelovanja v okviru navedenega skupnega stališča.
- (31) Dobavitelji bi morali prejemnike obvestiti o vseh omejitvah, ki so dodane dovoljenjem za prenos obrambnih proizvodov, da se omogoči vzpostavitev vzajemnega zaupanja glede sposobnosti prejemnikov, da spoštujejo takšne omejitve po prenosu, zlasti v primeru zahtevka za izvoz v tretje države.
- (32) Podjetja bi se morala odločiti, ali ugodnosti, ki izhajajo iz možnosti prejetja obrambnih proizvodov na podlagi splošnega dovoljenja za prenos, upravičujejo zahtevek za certifikacijo. Prenosi znotraj skupine podjetij bi morali uživati ugodnosti splošnega dovoljenja za prenos, kadar so člani skupine pridobili certifikat v zadevni državi članici, kjer imajo sedež.
- (33) Skupna merila za certifikacijo so potrebna, da se omogoči vzpostavitev vzajemnega zaupanja, zlasti glede sposobnosti prejemnikov, da spoštujejo izvozne omejitve za obrambne proizvode, ki so prejeti na podlagi dovoljenja za prenos iz druge države članice.

⁽¹⁾ UL L 335, 13.12.2008, str. 99.

▼B

- (34) Prejemniki prenesenih obrambnih proizvodov bi se morali za olajšanje vzajemnega zaupanja vzdržati izvoza navedenih proizvodov, kadar dovoljenje za prenos vsebuje izvozne omejitve.
- (35) Podjetja bi morala pri vložitvi zahtevka za izvozno dovoljenje v tretje države svoje pristojne organe obvestiti, ali so spoštovala katere koli izvozne omejitve za prenos obrambnih proizvodov, ki jih je uvedla država članica, v kateri je bilo dovoljenje za prenos izdano. S tem v zvezi je treba opozoriti, da je zlasti pomemben posvetovalni mehanizem med državami članicami, kot ga določa Skupno stališče 2008/944/SZVP glede izvoza orožja.
- (36) Podjetja bi morala pristojnemu carinskemu organu v trenutku izvoza obrambnega proizvoda, ki je bil prejet na podlagi dovoljenja za prenos, v tretjo državo na skupni zunanji meji Skupnosti predložiti dokaz o izvoznem dovoljenju.
- (37) Seznam obrambnih proizvodov, kot je neveden v Prilogi, bi bilo treba redno posodabljati natančno v skladu s skupnim seznamom vojaške opreme Evropske unije.
- (38) Za postopno vzpostavljanje vzajemnega zaupanja morajo države članice določiti učinkovite ukrepe, vključno s kaznimi, ki bodo zadostovali za zagotavljanje izvrševanja določb te direktive in zlasti tistih določb, ki predvidevajo, da podjetja spoštujejo skupna merila certificiranja in omejitve nadaljnje uporabe prenesenih obrambnih proizvodov po prenosu.
- (39) Kadar država članica porekla resno dvomi, ali bo prejemnik, ki je prejel certifikat, spoštoval kateri koli pogoj v zvezi s splošnim dovoljenjem za prenos ali če bi bili po mnenju države članice, ki je izdala dovoljenje za prenos, lahko prizadeti javni red, javna varnost ali bistveni varnostni interesi, bi morala o tem obvestiti druge države članice in Komisijo ter biti sposobna začasno prekiniti veljavnost svojih dovoljenj za prenos za takšno podjetje, ob upoštevanju svoje odgovornosti za spoštovanje človekovih pravic, ohranitev miru, varnosti in stabilnosti.
- (40) Za spodbuditev vzajemnega zaupanja bi bilo treba uporabo sprejetih zakonov in drugih predpisov odložiti, da se zagotovi skladnost s to direktivo. To bi omogočilo, da se pred uporabo navedenih določb ovrednoti napredek na podlagi poročila, ki ga je pripravila Komisija in ki temelji na podatkih o sprejetih ukrepih, ki so jih predložile države članice.
- (41) Komisija bi morala redno objavljati poročilo o izvajanju te direktive, ki so mu lahko po potrebi priloženi zakonodajni predlogi.

▼B

- (42) Ta direktiva ne vpliva na obstoj ali uvedbo regionalnih zvez med Belgijo in Luksemburgom ter med Belgijo, Luksemburgom in Nizozemsko, kot je predvideno v členu 306 Pogodbe.
- (43) Ker cilja te direktive, in sicer poenostavitve pravil in postopkov, ki veljajo za prenos obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti z namenom, da se zagotovi ustrezno delovanje notranjega trga, države članice zaradi razlik v obstoječih postopkih izdaje dovoljenj za prenos in zaradi čezmejne narave prenosov ne morejo zadovoljivo doseči in ker lahko ta cilj lažje doseže Skupnost, Skupnost lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega sklepa ta direktiva ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenega cilja.
- (44) Ukrepe, potrebne za izvajanje te direktive, bi bilo treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽¹⁾.
- (45) Zlasti bi bilo treba Komisiji podeliti pooblastila za spreminjanje Priloge. Ker so ti ukrepi splošnega obsega in so namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive, jih je treba sprejeti v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 5a Sklepa 1999/468/ES.
- (46) V skladu s točko 34 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje ⁽²⁾ se države članice poziva, da za lastne potrebe in v interesu Skupnosti pripravijo tabele, ki naj kar najbolj nazorno prikazujejo korelacijo med to direktivo in ukrepi za prenos, ter da te tabele objavijo –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

PREDMET, PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Predmet

1. Cilj te direktive je poenostaviti pravila in postopke, ki veljajo za prenos obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti z namenom, da se zagotovi ustrezno delovanje notranjega trga.

2. Ta direktiva ne vpliva na diskrecijsko pravico držav članic glede izvozne politike obrambnih proizvodov.

⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

⁽²⁾ UL C 321, 31.12.2003, str. 1.

▼B

3. Za izvajanje te direktive veljata člena 30 in 296 Pogodbe.

4. Ta direktiva ne posega v možnost držav članic, da si prizadevajo za nadaljevanje in nadaljnji razvoj medvladnega sodelovanja, ob upoštevanju določb te direktive.

*Člen 2***Področje uporabe**

Ta direktiva se uporablja za obrambne proizvode, navedene v Prilogi.

*Člen 3***Opredelitve pojmov**

Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „obrambni proizvod“ pomeni vsak proizvod, naveden v Prilogi;

2. „prenos“ pomeni vsako prenašanje ali premik obrambnih proizvodov od dobavitelja k prejemniku v drugi državi članici;

3. „dobavitelj“ pomeni fizično ali pravno osebo s sedežem znotraj Skupnosti, ki je pravno odgovorna za prenos;

4. „prejemnik“ pomeni fizično ali pravno osebo s sedežem znotraj Skupnosti, ki je pravno odgovorna za prejem prenosa;

5. „dovoljenje za prenos“ pomeni dovoljenje, ki ga nacionalni organ države članice izda dobaviteljem za prenos obrambnih proizvodov prejemniku v drugi državi članici;

6. „izvozno dovoljenje“ pomeni dovoljenje za dobavo obrambnih proizvodov pravni ali fizični osebi v kateri koli tretji državi;

7. „prehod“ pomeni prevoz obrambnih proizvodov prek ene ali več držav članic, ki niso država članica porekla ali država članica prejemnica.

POGLAVJE II
DOVOLJENJA ZA PRENOS

Člen 4
Splošne določbe

1. Za prenos obrambnih proizvodov med državami članicami je potrebno predhodno dovoljenje za prenos. Za prehod obrambnih proizvodov prek držav članic ali vstop na ozemlje države članice, kjer je prejemnik, se ne zahteva nobeno predhodno dovoljenje za prenos, brez poseganja v uporabo določb, potrebnih za varstvo javnega reda ali javne varnosti, kot je med drugim varnost prometa.

2. Ne glede na odstavek 1 lahko države članice odpravijo potrebo po predhodnem dovoljenju za prenos iz prvega odstavka za prenose obrambnih proizvodov v naslednjih primerih:

- (a) če je dobavitelj ali prejemnik vladno telo ali del oboroženih sil;
- (b) če oskrbo izvajajo Evropska unija, Nato, IAEA ali druge medvladne organizacije zavoljo opravljanja svojih nalog;
- (c) če je prenos potreben za izvajanje programa sodelovanja na področju oboroževanja med državami članicami;
- (d) če je prenos povezan s humanitarno pomočjo v primeru katastrofe ali pa je donacija v nujnih primerih; ali
- (e) če je prenos potreben za popravilo, vzdrževanje, razstavljanje ali prikaz oziroma po njih.

3. Komisija lahko na zahtevo države članice ali na lastno pobudo spremeni odstavek 2, da bi vključila primere:

- (a) kjer prenos poteka v okoliščinah, ki ne vplivajo na javni red ali javno varnost;
- (b) kjer je potreba po predhodnem dovoljenju za prenos postala neskladna z mednarodnimi zavezami držav članic po sprejetju te direktive; ali
- (c) kjer je to potrebno za medvladno sodelovanje iz člena 1(4).

Navedeni ukrepi za spremembo nebistvenih določb te direktive z njeno dopolnitvijo se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 14(2).

▼B

4. Države članice zagotovijo, da lahko dobavitelji, ki želijo prenesti obrambne proizvode z njihovih zadevnih ozemelj, uporabijo splošna dovoljenja za prenos ali zaprosijo za globalna ali posamezna dovoljenja za prenos v skladu s členi 5, 6 in 7.

5. Države članice določijo vrsto dovoljenja za prenos za obrambne proizvode ali kategorije zadevnih obrambnih proizvodov v skladu z določbami tega člena in členov 5, 6 in 7.

6. Države članice določijo vse pogoje dovoljenj za prenos, vključno s kakršnimi koli omejitvami izvoza obrambnih proizvodov pravnim in fizičnim osebam v tretjih državah, med drugim ob upoštevanju tveganj za spoštovanje človekovih pravic, ohranitev miru, varnosti in stabilnosti, ki jih predstavlja prenos. Države članice lahko ob upoštevanju prava Skupnosti uporabijo možnost, da zahtevajo jamstva o končni uporabi, vključno z dovoljenji za prenos končnega uporabnika.

7. Države članice določijo pogoje dovoljenj za prenos za sestavne dele na podlagi ocene občutljivosti prenosa, ob upoštevanju tudi naslednjih meril:

(a) narava sestavnih delov v zvezi s proizvodi, v katere bodo vključeni, in v zvezi s katero koli končno uporabo končnega proizvoda, ki lahko zbuja zaskrbljenost;

(b) pomembnost sestavnih delov v zvezi s proizvodi, v katere so vključeni.

8. Razen če države članice menijo, da je prenos sestavnih delov občutljiv, države članice ne uvedejo nobenih izvoznih omejitev za takšne sestavne dele, če prejemnik zagotovi izjavo o uporabi, s katero izjavlja, da sestavni deli, za katere velja navedeno dovoljenje za prenos, so ali bodo vgrajeni v njegove proizvode in jih zato pozneje kot takih ni mogoče prenesti ali izvoziti, razen za vzdrževanje ali popravilo.

9. Države članice lahko kadar koli trajno ali začasno prekinejo ali omejijo uporabo dovoljenja za prenos, ki ga izda navedena država članica, zaradi varovanja svojih bistvenih varnostnih interesov, iz razlogov javnega reda ali javne varnosti ali zaradi nespoštovanja pogojev iz dovoljenja za prenos.

*Člen 5***Splošna dovoljenja za prenos**

1. Države članice objavijo splošna dovoljenja za prenos, s katerimi dobaviteljem, ki imajo sedež na njihovem zadevnem ozemlju in izpolnjujejo pogoje iz dovoljenja za prenos, neposredno dovoljujejo izvajanje prenosov obrambnih proizvodov, določenih v dovoljenju za prenos, kategoriji ali kategorijam prejemnikov, ki se nahajajo v drugi državi članici.

▼B

2. Brez poseganja v člen 4(2) se splošna dovoljenja za prenos objavijo vsaj v naslednjih primerih:

(a) če je prejemnik del oboroženih sil države članice ali naročnik na obrambnem področju, ki nabavlja za izključno uporabo oboroženih sil države članice;

(b) če je prejemnik podjetje, certificirano v skladu s členom 9;

(c) prenos se izvede za namene prikaza, ocene in razstave;

(d) prenos se izvede za namene vzdrževanja in popravila, če je prejemnik izvorni dobavitelj obrambnih proizvodov.

3. Države članice, ki sodelujejo v medvladnem programu sodelovanja med državami članicami glede razvoja, proizvodnje in uporabe enega ali več obrambnih proizvodov, lahko objavijo splošna dovoljenja za prenos, ki so namenjeni drugim državam članicam, sodelujočim v navedenem programu, in ki so potrebni za njegovo izvedbo.

4. Države članice lahko določijo pogoje registracije pred prvo uporabo splošnega dovoljenja za prenos brez poseganja v druge določbe te direktive.

*Člen 6***Globalna dovoljenja za prenos**

1. Države članice se odločijo, da posameznemu dobavitelju na njegovo zahtevo izdajo globalna dovoljenja za prenos, s katerimi prejemnikom v eni ali več drugih državah članicah dovolijo prenose obrambnih proizvodov.

2. Države članice v vsakem globalnem dovoljenju za prenos določijo obrambne proizvode ali kategorije obrambnih proizvodov, za katere velja globalno dovoljenje za prenos, in prejemnike ali kategorijo prejemnikov, ki so prejeli dovoljenje.

Globalna dovoljenja za prenos se izdajo za tri leta, države članice pa jih lahko obnovijo.

*Člen 7***Posamezna dovoljenja za prenos**

Države članice se odločijo, da posameznemu dobavitelju na njegovo zahtevo izdajo posamezna dovoljenja za prenos, s katerimi enemu prejemniku dovolijo en prenos določene količine določenih obrambnih proizvodov za prenos v eni ali več pošiljkah, kadar:

(a) je zahtevke za izdajo dovoljenja za prenos omejen na en prenos;

▼B

- (b) je to potrebno za zaščito bistvenih varnostnih interesov ali iz razlogov javnega reda;
- (c) je to potrebno za spoštovanje mednarodnih obveznosti in zavez držav članic ali
- (d) država članica upravičeno meni, da dobavitelj ne bo mogel upoštevati vseh pogojev, potrebnih za izdajo globalnega dovoljenja za prenos.

POGLAVJE III

OBVEŠČANJE, CERTIFICIRANJE IN IZVOZ PO PRENOSU*Člen 8***Podatki dobaviteljev**

1. Države članice zagotovijo, da dobavitelji obrambnih proizvodov obvestijo prejemnike o pogojih dovoljenja za prenos v zvezi s končno uporabo ali z izvozom obrambnih proizvodov, vključno z omejitvami.
2. Države članice zagotovijo, da dobavitelji v razumnem času obvestijo pristojne organe države članice, s katere ozemlja želijo prenesti obrambne proizvode, o tem, da nameravajo prvič uporabiti splošno dovoljenje za prenos. Države članice lahko določijo dodatne informacije, ki se lahko zahtevajo o obrambnih proizvodih, ki so preneseni na podlagi dovoljenja za prenos.
3. Države članice zagotovijo in redno preverjajo, da dobavitelji vodijo podrobne in popolne registre o svojih prenosih v skladu z zakoni, ki veljajo v zadevni državi članici, ter določijo zahteve poročanja pri uporabi splošnega, globalnega ali posameznega dovoljenja za prenos. Takšni registri vključujejo trgovinske dokumente z naslednjimi informacijami:
 - (a) opis obrambnega proizvoda in njegov sklic v seznamu v Prilogi;
 - (b) količina in vrednost obrambnih proizvodov;
 - (c) datumi prenosa;
 - (d) ime in naslov dobavitelja in prejemnika;
 - (e) če je znano, končna uporaba in končni uporabnik obrambnega proizvoda; ter

▼B

- (f) dokazilo, da so bili podatki na izvozni omejitvi, dodani dovoljenju za prenos, sporočeni prejemniku teh obrambnih proizvodov.

4. Države članice zagotovijo, da dobavitelji registre iz odstavka 3 hranijo za obdobje, ki je najmanj enako obdobju, ki ga določa zadevna nacionalna zakonodaja glede zahtev za shranjevanje podatkov gospodarskih subjektov, ki velja v zadevni državi članici, v vsakem primeru pa najmanj tri leta od konca koledarskega leta, v katerem je bil opravljen prenos. Na zahtevo se predložijo pristojnim organom države članice, s katere ozemlja je dobavitelj prenesel obrambne proizvode.

*Člen 9***Certificiranje**

1. Države članice imenujejo pristojne organe za izdajo certifikatov prejemnikom s sedežem na njihovih zadevnih ozemljih, ki so prejeli obrambne izdelke na podlagi dovoljenj za prenos, ki so jih izdale druge države članice v skladu s členom 5(2)(b).

2. Z izdanim certifikatom se potrdi zanesljivost podjetja prejemnika, zlasti kar zadeva njegovo zmožnost, da upošteva izvozne omejitve obrambnih proizvodov, prejetih na podlagi dovoljenja za prenos iz druge države članice. Zanesljivost podjetja prejemnika se oceni v skladu z naslednjimi merili:

- (a) dokazane izkušnje na področju obrambnih dejavnosti, zlasti upoštevanje prejšnje skladnosti podjetja z izvoznimi omejitvami, sklepe sodišč o tej zadevi, dovoljenje za proizvodnjo ali trženje obrambnih proizvodov ter zaposlovanje izkušenega vodstvenega osebja;
- (b) ustrezna industrijska dejavnost na področju obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti, zlasti zmogljivosti za integracijo sistema/podistema;
- (c) imenovanje uslužbenca na vodstvenem delovnem mestu kot posebnega uradnika, ki je osebno odgovoren za prenose in izvoz;
- (d) pisna zaveza podjetja, ki jo podpiše uslužbenec na vodstvenem delovnem mestu iz točke (c), da bo podjetje sprejelo vse potrebne ukrepe za spoštovanje in izvajanje vseh posebnih pogojev, povezanih s končno uporabo in izvozom katerega koli posameznega prejetega sestavnega dela ali proizvoda;
- (e) pisna zaveza podjetja, ki jo podpiše uslužbenec na vodstvenem delovnem mestu iz točke (c), da bo podjetje kot dober gospodar pristojnim organom zagotovilo podrobne informacije kot odgovor na zahteve in vprašanja glede končnih uporabnikov ali končnih uporab vseh proizvodov, ki jih je podjetje izvozilo, preneslo ali prejelo na podlagi dovoljenja za prenos iz druge države članice; ter

▼B

(f) opis notranjega programa skladnosti ali sistema za upravljanje prenosa in izvoza, izvedenega v podjetju, ki ga podpiše uslužbenec na vodstvenem delovnem mestu iz točke (c). Ta opis vsebuje podrobnosti o organizacijskih, človeških in tehničnih virih, dodeljenih za upravljanje prenosov in izvoza, verigo odgovornosti v strukturi podjetja, postopke notranje revizije, ozaveščanje in usposabljanje osebja, fizične in tehnične varnostne ureditve, vodenje evidenc ter sledljivost prenosov in izvoza.

3. Dovoljenja vsebujejo naslednje podatke:

(a) pristojni organ, ki je izdal potrdilo;

(b) ime in naslov prejemnika;

(c) izjavo prejemnika o skladnosti z merili iz odstavka 2; ter

(d) datum izdaje in obdobje veljavnosti dovoljenja.

Veljavnost izkaznice iz točke (d) ne sme v nobenem primeru presežati pet let.

4. Dovoljenja vsebujejo dodatne pogoje glede naslednjega:

(a) zagotavljanje podatkov, ki se zahtevajo za preverjanje skladnosti z merili iz odstavka 2;

(b) začasni odvzem ali preklic dovoljenja.

5. Pristojni organi spremljajo skladnost prejemnika z merili iz odstavka 2 in s katerimi koli pogoji, dodanimi dovoljenjem iz odstavka 4, vsaj vsaka tri leta.

6. Države članice priznajo vsako dovoljenje, izdano v skladu s to direktivo v drugi državi članici.

7. Če pristojni organ ugotovi, da imetnik dovoljenja s sedežem na ozemlju zadevne države članice ne izpolnjuje več meril iz odstavka 2 ter katerih koli pogojev iz odstavka 4, sprejme ustrezne ukrepe. Ti ukrepi lahko vključujejo razveljavitev dovoljenja. Pristojni organ o svoji odločitvi obvesti Komisijo in druge države članice.

8. Države članice objavijo in redno posodabljaajo seznam prejemnikov, ki so prejeli dovoljenje, ter o tem obvestijo Komisijo, Evropski parlament in druge države članice.

Komisija na svoji spletni strani javno objavi centralni register prejemnikov, ki jih certificirajo države članice.

▼B*Člen 10***Izvozne omejitve**

Države članice zagotovijo, da prejemniki obrambnih proizvodov pri vložitvi zahtevka za izvozno dovoljenje za obrambne proizvode, ki so prejeti na podlagi dovoljenja za prenos iz druge države članice in za katere veljajo izvozne omejitve, njihovim pristojnim organom sporočijo, da spoštujejo pogoje navedenih omejitev, po potrebi tudi, da so prejele zahtevano soglasje države članice porekla.

POGLAVJE IV

CARINSKI POSTOPKI IN UPRAVNO SODELOVANJE*Člen 11***Carinski postopki**

1. Države članice zagotovijo, da izvoznik pri opravljanju formalnosti za izvoz obrambnih proizvodov pri carinskem uradu, pristojnem za obdelavo carinske deklaracije, predloži dokazilo, da so pridobljena vsa potrebna izvozna dovoljenja.

2. Brez poseganja v Uredbo Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti ⁽¹⁾ lahko država članica za obdobje, ki ni daljše od 30 delovnih dni, odloži postopek izvoza obrambnih proizvodov, prejetih iz druge države članice v skladu z dovoljenjem za prenos in vključenih v druge obrambne proizvode, s svojega ozemlja, ali po potrebi drugače prepreči, da bi zapustili Skupnost z njenega ozemlja, če ima razloge za sum, da:

(a) pri izdaji izvoznega dovoljenja niso bili upoštevani ustrezni podatki; ali

(b) so se od izdaje izvoznega dovoljenja okoliščine bistveno spremenile.

3. Države članice lahko določijo, da se smejo carinske formalnosti za izvoz obrambnih proizvodov opravljati samo pri določenih carinskih uradih.

4. Države članice, ki izkoristijo možnost iz odstavka 3, sporočijo Komisiji imena pooblaščenih carinskih uradov. Komisija objavi navedeni podatek v seriji C Uradnega lista Evropske unije.

⁽¹⁾ UL L 302, 19.10.1992, str. 1.

▼B*Člen 12***Izmenjava podatkov**

Države članice skupaj s Komisijo sprejmejo vse ustrezne ukrepe za vzpostavitev neposrednega sodelovanja in izmenjave podatkov med njihovimi nacionalnimi pristojnimi organi.

POGLAVJE V

POSODABLJANJE SEZNAMA OBRAMBNIH PROIZVODOV*Člen 13***Prilagoditev Priloge**

1. Komisija posodablja seznam obrambnih proizvodov iz Priloge, tako da se natančno sklada s skupnim seznamom vojaške opreme Evropske unije.
2. Navedeni ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 14(2).

*Člen 14***Odbor**

1. Komisiji pomaga odbor.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

POGLAVJE VI

KONČNE DOLOČBE*Člen 15***Zaščitni ukrepi**

1. Če država članica, ki izda dovoljenje za prenos, meni, da obstaja resno tveganje, da posamezni prejemnik, certificiran v skladu s členom 9 v drugi državi članici prejemnici ne bo spoštoval pogoja iz splošnega dovoljenja za prenos, ali če bi bili po mnenju države članice, ki izda dovoljenje za prenos, lahko prizadeti javni red, javna varnost ali njeni bistveni varnostni interesi, o tem obvesti druge države članice in zahteva preverjanje okoliščin.
2. Država članica, ki izda dovoljenje, lahko v primeru nadaljnjih dvomov, omenjenih v odstavku 1, začasno prekliče veljavnost svojega splošnega dovoljenja za prenos za takšne prejemnike. O razlogih za sprejetje zaščitnega ukrepa obvesti druge države članice in Komisijo. Država članica, ki je sprejela zaščitni ukrep, se lahko odloči za njegovo odpravo, če meni, da ukrep ni več utemeljen.

*Člen 16***Kazni**

Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve določb, sprejetih pri izvajanju te direktive, zlasti če so priskrbljeni napačni ali nepopolni podatki, ki se zahtevajo na podlagi člena 8(1) ali člena 10, glede spoštovanja izvoznih omejitev iz dovoljenja za prenos. Države članice sprejmejo vse ukrepe, potrebne za zagotovitev izvajanja teh pravil. Tako določene kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

*Člen 17***Pregled in poročanje**

1. Komisija poroča o ukrepih, ki so jih države članice sprejele za prenos te direktive ter zlasti njenih členov 9 do 12 in 15, do 30. junija 2012.

2. Komisija pregleda izvajanje te direktive ter o tem poroča Evropskemu parlamentu in Svetu najkasneje do 30. junija 2016. Oceni zlasti, ali in v kakšni meri so bili doseženi cilji te direktive, med drugim tudi v zvezi z delovanjem notranjega trga. Komisija v svojem poročilu pregleda izvajanje členov 9 do 12 in člena 15 te direktive in oceni vpliv te direktive na razvoj evropskega trga obrambne opreme ter evropske obrambne tehnološke in industrijske osnove, med drugim ob upoštevanju stanja malih in srednjih podjetij. Po potrebi se poročilu priloži zakonodajni predlog.

*Člen 18***Prenos**

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, pred 30. junijem 2011. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Te ukrepe uporabljajo od 30. junija 2012.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

▼B

Člen 19

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 20

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

▼ **M4***PRILOGA***SEZNAM OBRAMBNIH PROIZVODOV**

Opomba 1: *Pojmi v „narekovajih“ so opredeljeni pojmi. Glej ‚Opredelitve pojmov, uporabljenih v tem seznamu‘, priložene temu seznamu.*

Opomba 2: *V nekaterih primerih so kemikalije razvrščene po imenu in številki CAS. Seznam se uporablja za kemikalije z isto strukturno formulo (vključno s hidrati) ne glede na ime ali številko CAS. Številke CAS so prikazane za pomoč pri ugotavljanju določene kemikalije ali mešanice, neodvisno od nomenklature. Številke CAS ni mogoče uporabljati kot edinstvene identifikatorje, ker imajo nekatere oblike navedene kemikalije različne številke CAS, mešanice, ki vsebujejo kemikalijo s seznama, pa imajo prav tako lahko različne številke CAS.*

ML1 Gladkocevno orožje kalibra do 20 mm, drugo orožje in avtomatsko orožje kalibra 12,7 mm (kalibra 0,50 palca) ali manjšega kalibra in dodatki, naštetih spodaj, in posebej zanj zasnovane komponente:

Opomba: *ML1. ne zajema:*

- a. strelnega orožja, posebej zasnovanega za uporabo s slepimi naboji in iz katerega ni mogoče izstreliti izstrelka;*
- b. strelnega orožja, posebej zasnovanega za izstreljevanje vodenih izstrelkov, ki nimajo visoko eksplozivne polnitve ali komunikacijske povezave, na razdaljo manj kot ali enako 500 m.;*
- c. orožja, pri katerem se uporablja robno tulčno strelivo in ki ni popolnoma avtomatsko.*

a. puške in karabinke, revolverji, brzostrelke in pištole

Opomba: *ML1.a. ne zajema:*

- a. pušk in karabink, izdelanih pred letom 1938;*
- b. reprodukcij mušket, pušk in karabink po izvornikih, izdelanih pred letom 1890;*
- c. revolverjev, pištol in brzostrelk, izdelanih pred letom 1890, ter njihovih reprodukcij;*

b. gladkocevno orožje, in sicer:

- 1. gladkocevno orožje, posebej zasnovano za vojaške namene;
- 2. drugo gladkocevno orožje, in sicer:
 - a. popolnoma avtomatsko orožje;
 - b. polavtomatsko ali potezno orožje;

Opomba: *ML1.b. ne zajema:*

- a. gladkocevnega orožja, izdelanega pred letom 1938;*

▼ **M4**

b. reprodukcij gladkocevnega orožja po izvornikih, izdelanih pred letom 1890;

c. gladkocevnega orožja, ki se uporablja v lovske in športne namene. To orožje ne sme biti zasnovano posebej za vojaške namene niti ne sme biti pravo avtomatsko orožje.

d. gladkocevno orožje, posebej zasnovano za:

1. usmrtitev domačih živali;

2. pomirjanje živali;

3. seizmološke teste;

4. izstreljevanje industrijskih izstrelkov ali

5. motilne improvizirane eksplozivne naprave (IED).

Opomba: Za motilce glej ML4.in vnos 1A006 na seznamu EU blaga z dvojno rabo.

c. orožje, pri katerem se uporablja breztlučno strelivo

d. snemljivi okviri za naboje, dušilci zvoka ali predrugačevalci, posebni nastavki za pritrjevanje, optične namerilne naprave in razbijala plamenov za orožje, navedeno v ML1.a., ML1.b. ali ML1.c.

Opomba: ML1.d. ne zajema optičnih namerilnih naprav za orožje brez elektronske obdelave slik s povečavo 9 ali več, če niso posebej zasnovane ali prirejene za vojaške namene oziroma nimajo nikakršnih mrežic, posebej zasnovanih za vojaške namene.

ML2

Gladkocevno orožje kalibra najmanj 20 mm, drugo orožje in oborožitev kalibra nad 12,7 mm (kalibra 0,50 palca), metalci in dodatki, naštetih spodaj, in posebej zanje zasnovane komponente:

a. topovi, havbice, minometi, protitankovsko orožje, metalci izstrelkov, vojaški plamenometi, puške, netrzajni topovi, gladkocevno orožje in zanje namenjene naprave za zmanjševanje opaznosti;

Opomba 1: ML2.a. vključuje injektorje, merilne naprave, hranilne posode in druge komponente, posebej zasnovane za uporabo s tekočimi pogonskimi polnitvami za opremo, navedeno v ML2.a.;

Opomba 2: ML2.a. ne zajema:

a. pušk, gladkocevnega orožja in pušk kombinirk, izdelanih pred letom 1938;

b. reprodukcij pušk, gladkocevnega orožja in pušk kombinirk po izvornikih, izdelanih pred letom 1890;

c. topov, havbic in minometov, izdelanih pred letom 1890;

▼ **M4**

d. gladkocevnega orožja, ki se uporablja v lovske in športne namene; To orožje ne sme biti zasnovano posebej za vojaške namene niti ne sme biti pravo avtomatsko orožje;

e. gladkocevno orožje, posebej zasnovano za:

1. usmrtitev domačih živali;
2. pomirjanje živali;
3. seizmološke teste;
4. izstreljevanje industrijskih izstrelkov ali
5. motilne improvizirane eksplozivne naprave (IED);

Opomba: Za motilce glej ML4 in vnos 1A006 na seznamu EU blaga z dvojno rabo.

f. ročnih metalcev izstrelkov, posebej zasnovanih za izstreljevanje vodenih izstrelkov, ki nimajo visoko eksplozivne polnitve ali komunikacijske povezave, na razdaljo manj kot ali enako 500 m.

b. metalci ali generatorji dima, plina in pirotehničnih sredstev, posebej zasnovani ali prirejeni za vojaške namene;

Opomba: ML2.b. ne zajema signalnih pištol;

c. namerilnih naprav za orožje in nastavkov za namerilne naprave za orožje, ki imajo vse naslednje značilnosti:

1. so posebej zasnovani za vojaške namene ter
2. so posebej zasnovani za orožje iz ML2.a.;

d. nastavkov in snemljivih okvirjev za naboje, posebej zasnovanih za orožje iz ML2.a.

ML3

Strelivo in naprave za nastavljanje vžigalnikov, naštetih spodaj, in posebej zanje zasnovane komponente:

- a. strelivo za orožje, navedeno v ML1, ML2 ali ML12;
- b. naprave za nastavljanje vžigalnikov, posebej zasnovane za strelivo, navedeno v ML3.a.

Opomba 1: Posebej zasnovane komponente, navedene v ML3, vključujejo:

- a. kovinske ali plastične dele, kot so kapice netilk, čaše za krogle, vezni členki za naboje, vodilni prstani in drugi kovinski sestavni deli streliva;
- b. naprave za varovanje in armiranje, vžigalnike, senzorje in inicialne naprave;
- c. vire električne energije z visokim enkratnim delovnim učinkom;

▼ **M4**

- d. gorljive tulce za polnitve;
- e. podstrelivo, vključno z bombicami, minami in v končni fazi vodenimi izstrelki.

Opomba 2: ML3.a. ne zajema streliva brez nabojev (manevrskega streliva) in streliva s slepimi naboji s preluknjano smodniško komoro.

Opomba 3: ML3.a. ne zajema nabojev, posebej zasnovanih za enega od naslednjih namenov:

- a. signaliziranje;
- b. odganjanje ptic ali
- c. zažiganje plinskih hlapov na naftnih vrelicih.

ML4

Bombe, torpeda, rakete, vodeni izstrelki, druga eksplozivna telesa in polnjenja ter z njimi povezana oprema in dodatki, naštetih spodaj, in posebej zanje zasnovane komponente:

Opomba 1: Glede opreme za vodenje in navigacijo glej ML11.

Opomba 2: Za letalske sisteme za zaščito pred izstrelki (AMPS) glej ML4.c.

- a. bombe, torpeda, granate, dimne bombe, rakete, mine, vodeni izstrelki, globinske bombe, rušilni naboji in rušilni kompleti, „pirotehnična“ sredstva, naboji in simulatorji (tj. oprema, ki simulira značilnosti tega blaga), posebej zasnovani za vojaške namene;

Opomba: ML4.a. vključuje:

- a. dimne granate, ognjene bombe, zažigalne bombe in eksplozivna telesa;
- b. izpušne šobe raketnih motorjev vodenih raketnih izstrelkov in nosne dele bojnih konic;

- b. Oprema ima vse naslednje značilnosti:

1. so posebej zasnovani za vojaške namene in
2. so posebej zasnovani za „dejavnosti“ v zvezi z naslednjim:
 - a. blagom, navedenim v ML4.a., ali
 - b. improviziranimi eksplozivnimi napravami (IED).

Tehnična opomba:

Za namen ML4.b.2. se „dejavnosti“ nanašajo na upravljanje, izstreljevanje, polaganje, nadzor, praznjenje, razstreljevanje, aktiviranje, električno napajanje z enkratnim delovnim učinkom, preslepitev, motenje, odstranjevanje, odkrivanje, motenje ali odstranjevanje.

Opomba 1: ML4.b. vključuje:

- a. mobilno opremo za utekočinjanje plina, ki lahko proizvede najmanj 1 000 kg plina v tekoči obliki na dan;
- b. plavajoč električni vodniški kabel, primeren za odstranjevanje magnetnih min.

▼ **M4**

c. Letalski sistemi za zaščito pred izstrelki (AMPS).

Opomba: ML4.c. ne zajema AMPS, ki imajo vse od naslednjih značilnosti:

a. kateri koli od naslednjih senzorjev za opozarjanje na izstrelke:

1. pasivni senzorji z maksimalno odzivnostjo med 100 in 400 nm ali
2. aktivni impulzni Dopplerjevi senzorji za opozarjanje na izstrelke;

b. sistemi za protiukrepe;

c. svetlobni signali z vidnim podpisom in infrardečim podpisom za preslepitev izstrelkov zemlja-zrak in

d. sistem je nameščen na „civilnem zrakoplovu“ in ima vse naslednje značilnosti:

1. sistem AMPS deluje le na posebnem „civilnem letalu“, na katerem je nameščen poseben sistem AMPS in za katerega je bilo izdano kar koli od naslednjega:

a. vrsta civilnega potrdila ali

b. enakovreden dokument, ki ga priznava mednarodna organizacija za civilno letalstvo (ICAO);

2. AMPS uporablja zaščito za preprečevanje nepooblaščenega dostopa do „programske opreme“ in

3. AMPS vključuje aktivni mehanizem, ki preprečuje delovanje sistema v primerih odstranitve s „civilnega letala“, v katero je bil nameščen.

ML5

Naprave za vodenje ognja in z njimi povezana oprema za alarmiranje in opozarjanje ter s tem povezani sistemi, oprema za testiranje in uravnavanje ter protiukrepe, naštetih spodaj, posebej zasnovani za vojaško uporabo, ter posebej zanje zasnovane komponente in dodatki:

- a. namerilne naprave za orožje, računalniki za bombardiranje, naprave za usmerjanje orožja in sistemi za nadzor orožja;
- b. sistemi za akvizicijo ciljev, označevanje, merjenje razdalje, nadzorovanje ali sledenje ciljem; oprema za odkrivanje, zlivanje podatkov, prepoznavanje in identifikacijo ter oprema za integracijo senzorjev;
- c. oprema za protiukrepe zoper blago, navedeno v ML5.a. ali ML5.b.;

Opomba: V ML5.c. oprema za protiukrepe vključuje opremo za odkrivanje.

- d. oprema za testiranje ali uravnavanje na terenu, posebej zasnovana za blago, navedeno v ML5.a., ML5.b. ali ML5.c.

ML6

Kopenska vozila in njihove komponente, in sicer:

Opomba: Glede opreme za vodenje in navigacijo glej ML11

- a. kopenska vozila in komponente zanje, posebej zasnovana ali prirejena za vojaško uporabo;

▼ M4

V ML6.a. izraz „kopenska vozila“ vključuje tudi priklopnike.

- b. Druga kopenska vozila in njihove komponente, in sicer:
1. Vozila, ki imajo vse naslednje značilnosti:
 - a. so izdelana ali opremljena z materiali ali komponentami, ki nudijo balistično zaščito stopnje III (NIJ 0108.01, september 1985, ali primerljiv nacionalni standard) ali več;
 - b. menjalnik za pogon in na sprednja in na zadnja kolesa istočasno, vključno z vozili, ki imajo dodatna kolesa zaradi nosilnosti, s pogonom ali brez pogona;
 - c. po lestvici bruto mase vozila (GVWR) presegajo 4 500 kg ter
 - d. so zasnovana ali prirejena za terensko vožnjo;
 2. Komponente imajo vse naslednje značilnosti:
 - a. so posebej zasnovane za vozila iz ML6.b.1 in
 - b. nudijo balistično zaščito stopnje III (NIJ 0108.01, september 1985, ali primerljiv nacionalni standard) ali več.

Opomba: Glej tudi ML13.a.

Opomba 1: ML6.a. vključuje:

- a. tanke in druga vojaška oklepna vozila in vojaška vozila, opremljena z nastavki za namestitvev orožja ali opremo za polaganje min ali izstreljevanje streliva, navedenega v ML4;
- b. oklepna vozila;
- c. amfibijska vozila in vozila, primerna za vožnjo po globlji vodi;
- d. vozila za izvleko in vozila za vleko ali prevoz streliva ali orožnih sistemov in pripadajoče opreme za nakladanje in razkladanje.

Opomba 2: Kopensko vozilo, prirejeno za vojaško uporabo, navedeno v ML6.a., ima strukturne, električne in mehanske spremembe na eni ali več vojaških komponentah, ki so posebej zasnovane za vojaške namene. Takšne komponente vključujejo:

- a. zaščito za pnevmatike, posebej zasnovano tako, da zagotavlja neprebojnost;
- b. oklepno zaščito vitalnih delov (npr. rezervoarja za gorivo ali dela za osebje);
- c. posebne ojačitve ali nastavke za orožje;
- d. zatemnitveno osvetlitev.

Opomba 3: ML6 ne zajema vozil, zasnovanih ali prilagojenih za prevažanje denarja ali dragocenih predmetov.

▼ **M4**

Opomba 4: ML6. ne zajema vozil, ki imajo vse od naslednjih značilnosti:

- a. izdelani so bili pred letom 1946;
- b. ne vključujejo blaga, navedenega v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU in izdelanega po letu 1945, razen za reprodukcijo izvornih komponent ali dodatkov za vozilo in
- c. ne vključujejo orožja, opredeljenega v ML1., ML2. ali ML4., razen če je to neuporabno in z njim ni mogoče sprožiti izstrelkov.

ML7

Kemični ali biološki toksični agensi, t. i. agensi za obvladovanje nemirov, radioaktivni materiali, pripadajoča oprema, komponente in materiali, in sicer:

- a. biološki agensi ali radioaktivni materiali, „prilagojeni za uporabo v vojni“ z namenom povzročitve žrtev med ljudmi in živalmi, poškodovanja naprav ali uničenja poljščin ali okolja;
- b. agensi za kemično bojevanje, vključno z:
 1. živčnimi bojnimi strupi:
 - a. O-alkil (C₁₀ ali manj, vključno s cikloalkilom) alkil-(metil, etil, n-propil ali izopropil)-fosfonofluoridati, kot so:

sarin (GB): O-izopropil metilfosfonofluoridat (CAS 107-44-8) in

soman (GD): O-pinakolil metilfosfonofluoridat (CAS 96-64-0);
 - b. O-alkil (C₁₀ ali manj, vključno s cikloalkilom) N,N-dialkil (metil, etil, n-propil ali izopropil) fosforamidocianidati, kot so:

tabun (GA): O-etil N,N-dimetilfosforamidocianidat (CAS 77-81-6);
 - c. O-alkil (H ali C₁₀ ali manj, vključno s cikloalkilom) S-2-dialkil-(metil, etil, n-propil ali izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil ali izopropil) fosfonotiolati in ustrezne alkilirane in protonirane soli, kot so:

VX: O-etil S-2-diizopropilaminoetil metil fosfonotiolat (CAS 50782-69-9);
 2. mehurjevci:
 - a. mehurjevci žveplove strupene mase, kot so:
 1. 2-kloroetilklorometilsulfid (CAS 2625-76-5);
 2. bis(2-kloroetil)sulfid (CAS 505-60-2);
 3. bis(2-kloroetiltio)metan (CAS 63869-13-6);
 4. 1,2-bis (2-kloroetiltio)etan (CAS 3563-36-8);
 5. 1,3-bis (2-kloroetiltio)-n-propan (CAS 63905-10-2);
 6. 1,4-bis(2-kloroetiltio)-n-butan(CAS 142868-93-7);
 7. 1,5-bis(2-kloroetiltio)-n-pentan(CAS 142868-94-8);

▼ **M4**

8. bis (2-kloroetil)metil)eter (CAS 63918-90-1);
 9. bis (2-kloroetil)etil)eter (CAS 63918-89-8);
- b. luiziti, kot so:
1. 2-klorovinildikloroarzin (CAS 541-25-3);
 2. tris (2-klorovinil)arzin (CAS 40334-70-1);
 3. bis (2-klorovinil)kloroarzin (CAS 40334-69-8);
- c. dušikove strupene mase, kot so:
1. HN1: bis (2-kloroetil)etilamin (CAS 538-07-8);
 2. HN2: bis (2-kloroetil)metilamin (CAS 51-75-2);
 3. HN3: tris (2-kloroetil)amin (CAS 555-77-1);
3. agensi za onesposabljanje, kot so:
- a. 3-kinuklidinil benzilat (BZ) (CAS 6581-06-2);
4. defolianti, kot so:
- a. butil 2-kloro-4-fluorofenoksiacetat (LNF);
 - b. 2,4,5-triklorofenoksiocetna kislina (CAS 93-76-5), pomešana z 2,4-diklorofenoksiocetno kislino (CAS 94-75-7) (Agent Orange (CAS 39277-47-9));
- c. predhodne sestavine binarnega kemičnega orožja in ključne predhodne sestavine za bojne strupe, in sicer:
1. alkil (metil, etil, n-propil ali izopropil) fosfonil difluoridi, kot so:

DF: metil fosfonildifluorid (CAS 676-99-3);
 2. O-alkil (H ali C₁₀ ali manj, vključno s cikloalkilom) O-2-dialkil (metil, etil, n-propil ali izopropil) aminoetil alkil (metil, etil, n-propil ali izopropil) fosfoniti in ustrezne alkilirane in protonirane soli, kot so:

QL: O-etil-2-di-izopropilaminoetil metilfosfonit (CAS 57856-11-8);
 3. klorosarin: O-izopropil metilfosfonokloridat (CAS 1445-76-7);
 4. klorosoman: O-pinakolil metilfosfonokloridat (CAS 7040-57-5);
- d. „agensi za obvladovanje nemirov“, aktivne sestavine in njihove kombinacije, vključno z naslednjim:
1. α -bromobenzenacetonitril, (bromobenzil cianid) (CA) (CAS 5798-79-8);
 2. [(2-klorofenil) metilen] propandinitril, (o-klorobenziliden)malononitril (CS) (CAS 2698-41-1);
 3. 2-kloro-1-feniletanon, fenilacil klorid (ω -kloroacetofenon) (CN) (CAS 532-27-4);
 4. dibenz-(b,f)-1,4-oksazefin, (CR) (CAS 257-07-8);

▼ **M4**

5. 10-kloro-5,10-dihydrofenarsazin, (fenarsazin klorid), (adam-sit), (DM) (CAS 578-94-9);
6. N-nonanoilmorfolin, (MPA) (CAS 5299-64-9).

Opomba 1: ML7.d. ne zajema „agensov za obvladovanje nemirov“, ki so pakirani posamično in so namenjeni osebni samoobrambi.

Opomba 2: ML7.d. ne zajema kemično aktivnih sestavin in njihovih kombinacij, ki so ustrezno označene in pakirane za uporabo v proizvodnji prehrabnih izdelkov ali v medicinske namene;

- e. oprema, posebej zasnovana ali prirejena za vojaške namene, zasnovana ali prirejena za razširjanje katerega od materialov ali sredstev, naštetih spodaj, ali posebej zanjo zasnovane komponente:

1. materiali ali sredstva, navedena v ML7.a., ML7.b. ali ML7.d., ali
2. kemični bojni strupi, narejeni iz predhodnih sestavin, navedeni v ML7.c;

- f. oprema za zaščito in dekontaminacijo, posebej zasnovana ali prirejena za vojaške namene, komponente in mešanice kemikalij:

1. oprema, zasnovana ali prirejena za obrambo zoper materiale, navedene v ML7.a., ML7.b. ali ML7.d., in posebej zanjo zasnovane komponente;
2. oprema, zasnovana ali prirejena za dekontaminacijo predmetov, ki so bili kontaminirani z materiali, navedenimi v ML7.a. ali ML7.b., in posebej zanjo zasnovane komponente;
3. mešanice kemikalij, posebej razvite ali pripravljene za dekontaminacijo predmetov, ki so bili kontaminirani z materiali, navedenimi v ML7.a. ali ML7.b.;

Opomba: ML7.f.1 vključuje:

a. prezračevalne enote, posebej zasnovane ali prirejene za filtriranje radioaktivnih, bioloških ali kemičnih delcev;

b. zaščitno obleko.

Opomba: Glede civilnih plinskih mask, opreme za zaščito in dekontaminacijo glej tudi vnos 1A004 na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

- g. oprema, posebej zasnovana ali prirejena za vojaške namene, zasnovana ali prirejena za odkrivanje ali prepoznavanje materialov, navedenih v ML7.a., ML7.b. ali ML7.d., in posebej zanjo zasnovane komponente;

Opomba: ML7.g. ne zajema dozimetrov za merjenje sevanja za osebno rabo.

Opomba: Glej tudi vnos 1A004 na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

- h. „biopolimeri“, posebej zasnovani ali obdelani za odkrivanje ali prepoznavanje agensov za kemično bojevanje, zajetih v ML7.b., ter kulture posebnih celic, ki se uporabljajo za njihovo proizvodnjo;

▼ **M4**

- i. „biokatalizatorji“ za dekontaminacijo ali razgradnjo agensov za kemično bojevanje in biološki sistemi zanje, in sicer:
1. „biokatalizatorji“, posebej zasnovani za dekontaminacijo ali razgradnjo agensov za kemično bojevanje, zajetih v ML7.b., ki so rezultat neposrednega laboratorijskega izbora ali genske manipulacije bioloških sistemov;
 2. biološki sistemi, ki vsebujejo genetsko informacijo, specifično za proizvodnjo „biokatalizatorjev“, navedenih v ML7.i.1:
 - a. „ekspresijski vektorji“;
 - b. virusi;
 - c. kulture celic.

Opomba 1: ML7.b. in ML7.d. ne zajema:

- a. cianklorida (CAS 506-77-4). Glej vnos IC450.a.5. na seznamu EU blaga z dvojno rabo;
- b. cianovodikove kisline (CAS 74-90-8);
- c. klora (CAS 7782-50-5);
- d. karbonil klorida (fosgen) (CAS 75-44-5). Glej vnos IC450.a.4. na Seznamu EU blaga z dvojno rabo;
- e. difosgena (triklorometil-kloroformat) (CAS 503-38-8);
- f. se ne uporablja od leta 2004;
- g. ksilil bromida, orto: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);
- h. benzil bromida (CAS 100-39-0);
- i. benzil jodida (CAS 620-05-3);
- j. bromoacetona (CAS 598-31-2);
- k. cianbromida (CAS 506-68-3);
- l. bromo metiletilketona (CAS 816-40-0);
- m. kloro acetona (CAS 78-95-5);
- n. etil jodoacetata (CAS 623-48-3);
- o. jodoacetona (CAS 3019-04-3);
- p. kloropikrina (CAS 76-06-2). Glej vnos IC450.a.7. na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

Opomba 2: ML7.h. in ML7.i.2. zajemata le specifične kulture celic in biološke sisteme, ne pa tudi celic in bioloških sistemov za civilne namene, npr. v kmetijstvu, farmaciji, zdravstvu, veterini, na okoljskem področju, pri predelavi odpadkov ali v prehranski industriji.

▼ **M4**

ML8

„Energetski materiali“ in pripadajoče snovi, in sicer:

Opomba 1: Glej tudi vnos 1C011 na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.

Opomba 2: Glede polnjenj in naprav glej ML4 in vnos 1A008 na Seznamu blaga EU z dvojno rabo.

Tehnični opombi

1. V ML8 mešanica pomeni sestavo dveh ali več snovi, od katerih je vsaj ena navedena v ML8.

2. Vse snovi, naštete v alineah pod ML8, so v tem seznamu zajete tudi, če se uporabljajo v namen, ki ga naslov ne omenja. (npr. TAGN se v glavnem uporablja kot eksploziv, vendar se prav tako lahko uporablja kot gorivo ali oksidacijsko sredstvo.)

a. „eksplozivi“, našteti spodaj, in njihove mešanice:

1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroksan ali 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksidi) (CAS 97096-78-1);
2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolato) tetra amin-kobalt (III) perklorat) (CAS 117412-28-9);
3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroksan ali 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksidi) (CAS 117907-74-1);
4. CL-20 (HNIW ali heksanitroheksaazaizowurtzitan) (CAS 135285-90-4); hlatrati CL-20 (glede „predhodnih sestavin“ glej tudi ML8.g.3. in g.4.);
5. CP (2-(5-cianotetrazolato) penta amin-kobalt (III) perklorat) (CAS 70247-32-4);
6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroethylene, FOX7) (CAS 145250-81-3);
7. DATB (diaminotrinitrobenzen) (CAS 1630-08-6);
8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazin);
9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropirazin-1-oksidi, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-heksanitrobifenil ali dipikramid) (CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU ali dinitroglukoluril) (CAS 55510-04-8);
12. furazani, in sicer:
 - a. DAAOF (diaminoazoksifurazan);
 - b. DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS 78644-90-3);
13. HMX in derivati (glede njegovih „predhodnih sestavin“ glej tudi ML8.g.5.), in sicer:
 - a. HMX (ciklotetrametilentanitramin, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazin, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-ciklooktan, oktogen) (CAS 2691-41-0);
 - b. difluoroaminirane analogne snovi HMX;
 - c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyclo [3,3,0]-oktanon-3, tetranitrosemiglicouril ali keto-biciklični HMX) (CAS 130256-72-3);

▼ **M4**

14. HNAD (hexanitroadamantan) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (heksanitrostilben) (CAS 20062-22-0);
16. imidazoli, in sicer:
 - a. BNNII (oktahidro-2,5-bis(nitroimino)imidazo [4,5-d]imidazol);
 - b. DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0);
 - c. FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);
 - d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol);
 - e. PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazol);
17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometilen hidrazin);
18. NTO (ONTA ali 3-nitro-1,2,4-triazol-5-on) (CAS 932-64-9);
19. polinitrokubani z več kakor štirimi nitro skupinami;
20. PYX (2,6-Bis(pikrilamino)-3,5-dinitropiridin) (CAS 38082-89-2);
21. RDX in derivati, in sicer:
 - a. RDX (ciklotrimetilenetrinitramin, ciklonit, T4, heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazin, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triazacikloheksan, heksogen ali heksogen) (CAS 121-82-4);
 - b. keto-RDX (K-6 ali 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacikloheksanon) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (triaminoguanidinnitrat) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triaminotrinitrobenzen) (CAS 3058-38-6) (glede njegovih „predhodnih sestavin“ glej tudi ML8.g.7.);
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoroamin) oktahidro-1,5-dinitro-1,5-diazocin);
25. tetrazoli, in sicer:
 - a. NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);
 - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol);
26. tetril (trinitrofenilmetilnitramin) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalin) (CAS 135877-16-6) (glede njegovih „predhodnih sestavin“ glej tudi ML8.g.6.);
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidin) (CAS 97645-24-4) (glede njegovih „predhodnih sestavin“ glej tudi ML8.g.2.);
29. TNGU(SORGUYLalitetranitroglikoluril)(CAS55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazino[4,5-d]piridazin) (CAS 229176-04-9);
31. triazini, in sicer:
 - a. DNAM (2-oksi-4,6-dinitroamino-s-triazin) (CAS 19899-80-0);
 - b. NNHT (2-nitroimino-5-nitro-heksahidro-1,3,5-triazin) (CAS 130400-13-4);

▼ M4

32. triazoli, in sicer:
- a. 5-azido-2-nitrotriazol;
 - b. ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazol dini-tramid) (CAS 1614-08-0);
 - c. ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
 - d. BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amin);
 - e. DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);
 - f. DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9);
 - g. se ne uporablja od leta 2010;
 - h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazol);
 - i. PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazol);
 - j. TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);
33. Eksplozivi, ki niso omenjeni drugje pod ML8.a in imajo katero koli od naslednjih značilnosti:
- a. detonacijsko hitrost nad 8 700 m/s pri največji gostoti ali
 - b. detonacijski tlak nad 34 GPa (340 kbar);
34. Organski eksplozivi, ki niso omenjeni drugje pod ML8.a in imajo vse naslednje značilnosti:
- a. dosežejo detonacijski tlak 25 GPa (250 kbar) ali več in
 - b. pri temperaturi 523 K (250 °C) ali več ostanejo stabilni 5 minut ali dlje;
- b. „pogonske snovi“, in sicer:
1. vse trdne „pogonske snovi“ razreda 1.1 Združenih narodov (ZN) s teoretično dosegljivim specifičnim impulzom (v normalnih okoliščinah) nad 250 sekund pri nekovinskih ali nad 270 sekund pri aluminiziranih sestavah;
 2. vse trdne „pogonske snovi“ razreda 1.3 ZN s teoretično dosegljivim specifičnim impulzom (v normalnih okoliščinah) nad 230 sekund pri nehalogenih, 250 sekund pri nekovinskih sestavah ter 266 sekund pri kovinskih sestavah;
 3. „pogonske snovi“ s konstanto sile nad 1 200 kJ/kg;
 4. „pogonske snovi“, ki lahko vzdržujejo stabilno, linearno hitrost izgorevanja nad 38 mm/s (merjeno v obliki inhibiranega enojnega pramena (inhibited single strand)) v normalnih okoliščinah pri tlaku 6,89 MPa (68,9 bar) in 294 K (21 °C);
 5. z elastomerom spremenjene lite dvobazne (EMCDB) „pogonske snovi“, ki pri 233 K (-40 °C) izkazujejo več kot 5-odstotno sposobnost raztezanja pri največji obremenitvi;
 6. vse „pogonske snovi“, ki vsebujejo snovi iz ML8.a.;
 7. „pogonske snovi“, ki niso omenjene drugje na Skupnem seznamu vojaškega blaga EU in so posebej zasnovane za vojaške namene;

▼ **M4**

c. „pirotehnika“, goriva in pripadajoče snovi, naštetih spodaj, in njihove mešanice:

1. letalska goriva, posebej pripravljena za vojaške namene;

Opomba: Letalska goriva, navedena v ML8.c.1., so končni izdelek in ne komponenta končnega izdelka.

2. alan (aluminijev hidrid) (CAS 7784-21-6);

3. karborani; dekaboran (CAS 17702-41-9); pentaborani (CAS 19624-22-7 in 18433-84-6) in njihovi derivati;

4. hidrazin in derivati, in sicer (glede oksidirajočih derivatov hidrazina glej tudi ML8.d.8. in d.9.):

a. hidrazin (CAS 302-01-2) v koncentracijah 70 % ali več;

b. monometil hidrazin (CAS 60-34-4);

c. simetrični dimetil hidrazin (CAS 540-73-8);

d. nesimetrični dimetil hidrazin (CAS 57-14-7);

Opomba: V ML8.c.4.a. niso zajete ‚mešanice‘ hidrazina, posebej pripravljene za protikorozivno zaščito.

5. kovinska goriva v obliki delcev, bodisi sferičnih, atomiziranih, sferodinih, luskastih ali mletih, proizvedena iz materialov, ki sestojijo iz 99 % ali več:

a. kovin in kovinskih mešanic, in sicer:

1. berilija (CAS 7440-41-7) v delcih velikosti manj kot 60 µm;

2. železovega prahu (CAS 7439-89-6) v delcih velikosti največ 3 µm, proizvedenega z redukcijo železovega oksida z vodikom;

b. mešanic, ki vsebujejo kar koli od naslednjega:

1. cirkonij (CAS 7440-67-7), magnezij (CAS 7439-95-4) ali spojine z enim ali drugim v delcih velikosti manj kot 60 µm ali

2. bor (CAS 7440-42-8) ali borova karbidna (CAS 12069-32-8) goriva čistosti najmanj 85 % in v delcih velikosti manj kot 60 µm;

Opomba 1 ML8.c.5 zajema eksplozive in goriva, ne glede na to, ali so kovine ali zlitine vdelane v aluminij, magnezij, cirkonij ali berilij ali ne.

Opomba 2 ML8.c.5.b. velja le za kovinska goriva v obliki delcev, kadar so zmešani z drugimi snovmi, da tvorijo mešanico, pripravljeno za vojaške namene, kot so krmilni sistemi za tekoča ali gosta goriva, trdne pogonske snovi, ali pirotehnične mešanice.

Opomba 3 ML8.c.5.b.2. ne zajema bora in borovega karbida, obogatenga z borom-10 (najmanj 20 % skupne vsebnosti bora-10).

▼ **M4**

6. vojaški materiali, ki vsebujejo zgoščevalce za ogljikovodikova goriva, posebej pripravljena za uporabo pri metalcih plamena ali zažigalnih bombah, kot so kovinski stearati ali palmati (npr. oktal (CAS 637-12-7)) in zgoščevalci M1, M2 in M3;
 7. perklorati, klorati in kromati v mešanici s kovino v prahu ali drugimi sestavinami energetske bogatega goriva;
 8. sferični aluminijev prah (CAS 7429-90-5) v delcih velikosti največ 60 µm, izdelan iz materialov, ki vsebujejo najmanj 99 % aluminija;
 9. titanov subhidrid (TiH_n) s stehiometričnim razmerjem n = 0,65–1,68.
- d. oksidanti, naštetih spodaj, in njihove mešanice:
1. ADN (amonijev dinitramid ali SR 12) (CAS 140456-78-6);
 2. AP (amonijev perklorat) (CAS 7790-98-9);
 3. spojine s fluorom in:
 - a. drugimi halogeni;
 - b. kisikom ali
 - c. dušikom;

Opomba 1: ML8.d.3 ne zajema klorovega trifluorida (CAS 7790-91-2).

Opomba 2: ML8.d.3 ne zajema dušikovega trifluorida (CAS 7783-54-2) v plinastem stanju.
 4. ML8.d.3 ne zajema dušikovega trifluorida (CAS 7783-54-2) v plinastem stanju. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetid) (CAS 78246-06-7);
 5. HAN (hidroksilamonijev nitrat) (CAS 13465-08-2);
 6. HAP (hidroksilamonijev perklorat) (CAS 15588-62-2);
 7. HNF (hidrazinijev nitroformat) (CAS 20773-28-8);
 8. hidrazinov nitrat (CAS 37836-27-4);
 9. hidrazinov perklorat (CAS 27978-54-7);
 10. tekoči oksidanti, ki so sestavljeni iz inhibirane kadeče dušikove kisline ali jo vsebujejo (IRFNA) (CAS 8007-58-7);

Opomba: ML8.d.10. ne zajema neinhibirane kadeče dušikove kisline.
- e. veziva, mehčala, monomeri in polimeri, in sicer:
1. AMMO (azidometilmetiloksetan in njegovi polimeri) (CAS 90683-29-7) (glede njegovih ‚predhodnih sestavin‘ glej ML8.g.1.);
 2. BAMO (bisazidometiloksetan in njegovi polimeri) (CAS 17607-20-4) (glede njegovih ‚predhodnih sestavin‘ glej tudi ML8.g.1.);
 3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropil)acetal) (CAS 5108-69-0);
 4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropil)formal) (CAS 5917-61-3);
 5. BTTN (butantrioltrinitrat) (CAS 6659-60-5) (glede njegovih ‚predhodnih sestavin‘ glej tudi ML8.g.8.);

▼ **M4**

6. energetični monomeri, mehčala ali polimeri, ki so posebej pripravljene za vojaške namene in ki vsebujejo kar koli od naslednjega:
 - a. nitro skupine;
 - b. azido skupine;
 - c. nitratne skupine;
 - d. nitrazne skupine ali
 - e. difluoroamino skupine;
 7. FAMA0 (3-difluoroaminometil-3-azidometil oksetan) in njegovi polimeri;
 8. FEFO (bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetil) formal) (CAS 17003-79-1);
 9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluoropentan-1,5-diol formal) (CAS 376-90-9);
 10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-tri-fluorometil-3-oksaheptan-1,7-diol formal);
 11. GAP (glicidilazid polimer) (CAS 143178-24-9) in njegovi derivati;
 12. HTPB (hidroksi-terminirani polibutadien) s hidroksilovo funkcionalnostjo najmanj 2,2 in največ 2,4, vrednostjo hidroksila manj kot 0,77 meq/g in viskoznostjo pri 30 °C manj kot 47 P (CAS 69102-90-5);
 13. poli(epiklorohidrin) s funkcionalnimi alkoholnimi skupinami z molekularno maso manj kot 10 000, in sicer:
 - a. poli(epiklorohidriindiol);
 - b. poli(epiklorohidrintriol);
 14. NENAs (spojine nitratoetilnitramina) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 in 85954-06-9);
 15. PGN (poli-GLYN, poliglicidilnitrat ali poli(nitratometil oksiran) (CAS 27814-48-8);
 16. poli-NIMMO (polinitratometilmetiloksetan) ali poli-NMMO (poli[3-nitratometil-3-metiloksetan]) (CAS 84051-81-0);
 17. polinitroortokarbonati;
 18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoroamino)etoksi] propan ali tris vinoksi propan adukt) (CAS 53159-39-0).
- f. „aditivi“, in sicer:
1. osnovni bakrov salicilat (CAS 62320-94-9);
 2. BHEGA (bis-(2-hidroksietil) glikolamid) (CAS 17409-41-5);
 3. BNO (butadiennitriksid);
 4. derivati ferocena, in sicer:
 - a. butacen (CAS 125856-62-4);
 - b. katocen (2,2-bis-etilferocenil propan) (CAS 37206-42-1);
 - c. ferocenkarboksilne kisline, vključno z:
 - ferocenkarboksilno kislino (CAS 1271-42-7),
 - 1,1'-ferocendikarboksilno kislino (CAS 1293-87-4);

▼ **M4**

- d. n-butilferocen (CAS 31904-29-7);
 - e. drugi aducirani polimerni derivati ferocena;
 - 5. svinčev beta-rezorcilat (CAS 20936-32-7);
 - 6. svinčev citrat (CAS 14450-60-3);
 - 7. svinčevobakrovi helati beta-rezorcilata ali salicilatov (CAS 68411-07-4);
 - 8. svinčev maleat (CAS 19136-34-6);
 - 9. svinčev salicilat (CAS 15748-73-9);
 - 10. svinčev stanat (CAS 12036-31-6);
 - 11. MAPO (tris-1-(2-metil)aziridinilfosfinoksid) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis(2-metil aziridinil) 2-(2-hidroksiPROPANOksi) propilaminofosfinoksid) in drugi derivati MAPO;
 - 12. metil BAPO (bis(2-metil aziridinil) metilaminofosfinoksid) (CAS 85068-72-0);
 - 13. N-metil-p-nitroanilin (CAS 100-15-2);
 - 14. 3-nitrazo-1,5-pentan diizocianat (CAS 7406-61-9);
 - 15. organsko-kovinski spojitevni reagenti, in sicer:
 - a. neopentil[dialil]oksi, tri[dioktil]fosfato-titanat (CAS 103850-22-2); znan tudi kot titan IV, 2,2[bis 2-propenolato-metil, butanolato, tris (dioktil) fosfato] (CAS 110438-25-0), ali LICA 12 (CAS 103850-22-2);
 - b. titan IV, [(2-propenolato-1) metil, n-propanolatometil] butanolato-1, tris[dioktil] pirofosfat ali KR3538;
 - c. titan IV, [(2-propenolato-1)metil, n-propanolatometil] butanolato-1, tris(dioktil)fosfat;
 - 16. policianodifluoroaminoetenoksid;
 - 17. polifunkcionalni aziridinamidi z izoftalno, trimesinsko (BITA ali butilen imin trimesamid), izocianurno ali trimetiladipinsko osnovno strukturo in 2-metilni ali 2-etilni substituenti na obroču aziridina;
 - 18. propilenimin (2-metilaziridin) (CAS 75-55-8);
 - 19. superfin železov oksid (Fe_2O_3) (CAS 1317-60-8) s specifično površino nad $250 \text{ m}^2/\text{g}$ in povprečno velikostjo delcev največ 3,0 nm;
 - 20. TEPAN (tetraetilenpentaaminakrilonitril) (CAS 68412-45-3); cianoetilirani poliamini in njihove soli;
 - 21. TEPANOL (tetraetilenpentaaminakrilonitrilglicidol) (CAS 68412-46-4); cianoetilirani poliamini, aducirani z glicidolom, in njihove soli;
 - 22. TPB (trifenil bizmut) (CAS 603-33-8);
- g. „predhodne sestavine“, in sicer:

Opomba: ML8.g. se nanaša na navedene „energetske materiale“, ki se proizvajajo iz teh snovi.

▼ **M4**

1. BCMO (bisklorometiloksetan) (CAS 142173-26-0) (glej tudi ML8.e.1.ine.2.);
2. dinitroazetidin-t-butilna sol (CAS 125735-38-8) (glej tudi ML8.a.28.);
3. HBIW (heksabenzilheksaazaizowurtzitan) (CAS 124782-15-6) (glej tudi ML8.a.4.);
4. TAIW (tetraacetildibenzilheksaazaizowurtzitan) (glej tudi ML8.a.4.)(CAS182763-60-6);
5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7,-tetraaza ciklooktan) (CAS 41378-98-7) (glej tudi ML8.a.13.);
6. 1,4,5,8-tetraazadekalin (CAS 5409-42-7) (glej tudi ML8.a.27.);
7. 1,3,5-triklorobenzen(CAS108-70-3)(glejtudiML8.a.23.);
8. 1,2,4-trihidroksibutan(1,2,4-butantriol)(CAS3068-00-6)(glejtudiML8.e.5.).

Opomba 1: ML8 ne zajema naslednjih snovi, razen če niso spojene ali mešane z „energetičnimi materiali“, navedenimi v ML8.a., ali kovinami v prahu iz ML8.c.:

- a. amonijev pikrat (CAS 131-74-8);
- b. črni smodnik;
- c. heksanitrodifenilamin (CAS 131-73-7);
- d. difluoroamin (CAS 10405-27-3);
- e. nitroškrob (CAS9056-38-6);
- f. kalijev nitrat (CAS 7757-79-1);
- g. tetranitronaftalen;
- h. trinitroanisol;
- i. trinitronaftalen;
- j. trinitroksilen;
- k. N-pirolidinon; 1-metil-2-pirolidinon (CAS 872-50-4);
- l. dioktilmaleat (CAS 142-16-5);
- m. etilheksilakrilat (CAS 103-11-7);
- n. trietilaluminij (TEA) (CAS 97-93-8), trimetilaluminij (TMA) (CAS 75-24-1) ter drugi pirofori kovinski alkili in arili litija, natrija, magnezija, cinka ali bora;
- o. nitroceluloza (CAS 9004-70-0);
- p. nitroglicerol (ali gliceroltrinitrat, trinitroglicerol) (NG) (CAS 55-63-0);
- q. 2,4,6-trinitrotoluen (TNT) (CAS 118-96-7);
- r. etilenediamindinitrat (EDDN) (CAS 20829-66-7);
- s. pentaeritrol tetranitrat (PENT) (CAS 78-11-5);

▼ **M4**

- t. svinčev azid (CAS 13424-46-9), navadni svinčev stifnat (CAS 15245-44-0) ali osnovni svinčev stifnat (CAS 12403-82-6) ter inicialni eksplozivni ali netilne mešanice, ki vsebujejo azide ali komplekse azidov;
- u. trietilenglikoldinitrat (TEGDN) (CAS 111-22-8);
- v. 2,4,6-trinitroresorcinol (stifnična kislina) (CAS 82-71-3);
- w. dietildifenilna sečnina (CAS 85-98-3); dimetildifenilna sečnina (CAS 611-92-7); metiletildifenilna sečnina [centraliti];
- x. N,N-difenilna sečnina (nesimetrična difenilna sečnina) (CAS 603-54-3);
- y. metil-N,N-difenilna sečnina (metilna nesimetrična difenilna sečnina) (CAS 13114-72-2);
- z. etil-N,N-difenilna sečnina (etilna nesimetrična difenilna sečnina) (CAS 64544-71-4);
- aa. 2-nitrodifenilamin (2-NDPA)(CAS 119-75-5);
- bb. 4-nitrodifenilamin (4-NDPA)(CAS 836-30-6);
- cc. 2,2-dinitropropanol (CAS 918-52-5);
- dd. nitroguanidin (CAS 556-88-7)(glej vnos IC011.d. na Seznamu EU blaga z dvojno rabo).

Opomba 2: ML8 ne zajema amonijevega perklorata (ML8.d.2.) in NTO (ML8.a.18.), posebej oblikovanih in pripravljenih za civilne naprave za pridobivanje plinov in z vsemi naslednjimi značilnostmi:

- a. so v spojini ali mešanici, z neaktivnimi duroplastičnimi vezivi ali mehčali;
- b. največ 80 % mase aktivne snovi je amonijev perklorat (ML8.d.2.);
- c. vsebuje največ 4 g NTO (ML8.a.18.) in
- d. posamezna masa je manjša od 250 g.

ML9

Vojaška plovila (površinska ali podvodna), posebna mornariška oprema, dodatki, komponente in druga površinska plovila:

Opomba: Glede opreme za vodenje in navigacijo glej ML11

a. Plovila in komponente:

1. Plovila (površinska ali podvodna), posebej zasnovana ali prirajena za vojaške namene, ne glede na njihovo trenutno tehnično ali operativno stanje in neodvisno od tega, ali vključujejo izstrelitvene sisteme ali oklepno zaščito, ter ladijski trupi ali deli ladijskih trupov za takšna plovila in komponente zanje, posebej zasnovane za vojaške namene;

▼ M4

2. Površinska plovila, razen tistih iz ML9.a.1., ki imajo na plovilo pritrjeno ali integrirano kar koli izmed naslednjega:

- a. avtomatsko orožje kalibra 12,7 mm ali več iz ML1. ali orožje iz ML2., ML4., ML12. ali ML19. ali „nastavke“ oziroma podstavke za takšno orožje;

Tehnična opomba:

„Nastavki“ se nanašajo na nastavke na orožju ali strukturno ojačitve za namen namestitve orožja.

b. sisteme za vodenje ognja iz ML5.;

c. kar ima vse naslednje značilnosti:

1. „kemično, biološko, radiacijsko in jedrsko zaščito (NRKB)“ in
2. „sistem predhodnega vlaženja ali izpiranja“, zasnovan za namene dekontaminacije ali

Tehnični opombi

1. „NRKB zaščita“ je samostojni notranji prostor z značilnostmi, kot so prekomerni zračni pritisk, izolacija prezračevalnih sistemov, omejene odprtine za prezračevanje z NRKB filtri in omejene točke za dostop osebja, ki vključujejo zračne komore.

2. „Sistem predhodnega vlaženja ali izpiranja“ je sistem razprševanja morske vode, ki hkrati navlaži zunanjo nadgradnjo in palube plovila.

d. aktivne orožne sisteme za protiukrepanje iz ML4.b., ML5.c. ali ML11.a., ki imajo kar koli izmed naslednjega:

1. „NRKB zaščito“;
2. ladijski trup ali nadgradnjo, posebej zasnovano za zmanjšanje radarskega preseka;
3. termične naprave za zmanjševanje opaznosti (npr. sistem za hlajenje izpušnih plinov), razen posebej zasnovanih za povečanje splošne učinkovitosti elektrarn ali zmanjšanje vpliva na okolje ali
4. sistem za zaščito pred magnetskimi minami za zmanjšanje magnetske opaznosti celotnega plovila;

b. Motorji in pogonski sistemi, posebej zasnovani za vojaške namene, in njihove komponente, posebej zasnovane za vojaške namene, in sicer:

1. dizelski motorji, posebej zasnovani za podmornice in ki imajo vse naslednje značilnosti:

- a. izhodna moč najmanj 1,12 MW (1 500 KM) in
- b. najmanj 700 vrtljajev na minuto;

2. električni motorji, posebej zasnovani za podmornice in ki imajo vse naslednje značilnosti:

- a. izhodno moč več kot 0,75 MW (1 000 KM);
- b. sposobnost hitre spremembe smeri v vzvratno gibanje;

▼ M4

- c. tekočinsko hlajenje in
- d. popolna zaprtost;
- 3. nemagnetni dizelski motorji, ki imajo vse naslednje značilnosti:
 - a. izhodna moč najmanj 37,3 MW (50 KM) in
 - b. nemagnetni delež nad 75 % skupne mase;
- 4. pogonski sistemi, ki ne potrebujejo zraka („Air Independent Propulsion“ (AIP)), posebej zasnovani za podmornice;

Tehnična opomba:

„Pogonski sistem, ki ne potrebuje zraka,“ (AIP) omogoča, da podmornica med plovbo pod vodo uporablja pogonski sistem brez dostopa do atmosferskega kisika dlje, kot bi to omogočale baterije. V ML9.b.4 AIP ne vključuje jedrske energije.

- c. podvodne naprave za odkrivanje, posebej zasnovane za vojaške namene, oprema za njihovo upravljanje in njihove komponente, posebej zasnovane za vojaške namene;
- d. protipodmorniške mreže in protitorpedne mreže, posebej zasnovane za vojaške namene;
- e. se ne uporablja od leta 2003;
- f. prežeme in priključki za ladijski trup, posebej zasnovani za vojaške namene, ki omogočajo sporazumevanje z opremo, ki se nahaja zunaj plovila, in njihove komponente, posebej zasnovane za vojaške namene;

Opomba: ML9.f. vključuje priključke za plovila enoprevodniškega, večprevodniškega, koaksialnega ali valovodnega tipa in prežeme ladijskega trupa za plovila; oboji so odporni na prepuščanje vode od zunaj in ohranijo zahtevane lastnosti tudi več kot 100 m pod morsk gladino; ter priključke z optičnimi vlakni in optične prežeme ladijskih trupov, posebej zasnovane za prenos ‚laserskih‘ žarkov, ne glede na globino. ML9.f. ne vključuje običajnih prežem trupa za pogonske gredi in hidrodinamično krmiljenje;

- g. tihi ležaji, njihove komponente, in oprema, katere del so ti ležaji, posebej zasnovani za vojaške namene in ki imajo vse naslednje značilnosti:
 - 1. plinsko ali magnetno visenje;
 - 2. aktivno maskiranje opaznosti ali
 - 3. dušenje vibracij.

ML10

„Zrakoplovi“, „vozila, lažja od zraka“, brezpilotni zrakoplovi („UAV“), motorji in oprema za „zrakoplove“, pripadajoča oprema in komponente, posebej zasnovani ali prirejeni za vojaške namene:

Opomba: Glede opreme za vodenje in navigacijo glej ML11.

▼ **M4**

- a. „zrakoplovi“ s posadko in „vozila, lažja od zraka“ ter posebej zanje zasnovane komponente;
- b. se ne uporablja od leta 2011;
- c. brezpilotni zrakoplovi in pripadajoča oprema, našteta v nadaljevanju, in posebej zanje zasnovane komponente:
 1. „UAV“, daljinsko vodeni zrakoplovi (*remotely piloted air vehicles* – RPV), avtonomno programljiva vozila in „vozila, lažja od zraka“, brez posadke;
 2. metalci izstrelkov, reševalna oprema in oprema za podporo na tleh;
 3. oprema, zasnovana za poveljevanje in nadziranje;
- d. pogonski motorji za zrakoplove in posebej zanje zasnovane komponente;
- e. oprema za oskrbo z gorivom v zraku, posebej zasnovana ali prirejena za kaj od spodaj naštetega, ali posebej zanje zasnovane komponente:
 1. „zrakoplovi“ iz ML10.a. ali
 2. zrakoplovi brez posadke iz ML10.c.;
- f. „zemeljska oprema“, posebej zasnovana za zrakoplove iz ML10.a., ali za aero motorje iz ML10.d.;

Tehnična opomba:

„Zemeljska oprema“ vključuje opremo za oskrbo z gorivom pod pritiskom in opremo, posebej zasnovano za lažjanje operacij v omejenih predelih.

- g. Oprema za omogočanje življenja za posadko, varnostna oprema za posadko in druge naprave za izhod v sili, ki v ML10.a. niso navedene, zasnovane za „zrakoplove“ iz ML10.a.;

Opomba: ML10.g. ne zajema kontrolnih čelad za posadko, ki sploh nima oziroma nima nastavkov ali pritrdišč za opremo, navedeno v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU.

Opombe: Glede čelad glej tudi ML13.c.

- h. padala, jadrnalna padala in pripadajoča oprema, našteta v nadaljevanju, in posebej zanje zasnovane komponente:
 1. padala, ki niso navedena drugje na Skupnem seznamu vojaškega blaga EU;
 2. jadrnalna padala;
 3. oprema, posebej zasnovana za padalce, ki skačejo z velike višine (npr. posebne obleke in čelade, sistemi za dihanje, navigacijska oprema);
- i. oprema za nadzorovano odpiranje ali avtomatski pilotni sistemi, zasnovani za spuščanje tovora s padali.

Opomba 1: ML10.a. ne zajema „zrakoplovov“ in „vozil, lažjih od zraka“, ali različic „zrakoplovov“, posebej zasnovanih za vojaške namene, ki imajo vse naslednje značilnosti:

▼ **M4**

- a. niso bojni zrakoplovi,
- b. niso konfigurirani za vojaške namene in nimajo vgrajene opreme ali dodatkov, posebej zasnovanih ali prirejenih za vojaške namene, in
- c. jih je za civilno uporabo potrdil organ, pristojen za civilno letalstvo v državi članici EU ali državi, ki sodeluje pri Wassenaarskem sporazumu.

Opomba 2: ML10.d. ne zajema:

- a. motorjev, posebej zasnovanih ali prirejenih za vojaške namene, ki ji je potrdil organ, pristojen za civilno letalstvo v državi članici EU ali državi, ki sodeluje pri Wassenaarskem sporazumu, ali posebej zanje zasnovanih komponent;
- b. batnih motorjev ali posebej zanje zasnovanih komponent, razen tistih, ki so bili posebej zasnovani za brezpilotne zrakoplove.

Opomba 3: V ML10.b. in ML10.d. zajemajo posebej zasnovane komponente in pripadajoča oprema za nevojaške „zrakoplove“ ali motorje za zrakoplove, prirejene za vojaške namene, le vojaške komponente in z vojsko povezano opremo, ki so potrebne pri prilagajanju za vojaške namene.

Opomba 4: V ML10.a. med vojaške namene spada naslednje: bojevanje, vojaško izvidništvo, napadanje, vojaško usposabljanje, logistična podpora, prevoz in spuščanje vojakov ali vojaške opreme iz zraka.

Opomba 5: ML10.a. ne zajema „zrakoplovov“ z vsemi naslednjimi značilnostmi:

- a. prvič so bili izdelani pred letom 1946;
- b. ne vključujejo blaga, navedenega v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU, razen če je to potrebno v skladu z varnostnimi standardi ali standardi plovnosti države članice EU ali države, ki sodeluje pri Wassenaarskem sporazumu, in
- c. ne vključujejo orožja, navedenega v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU, razen če je to neuporabno in ne more več postati uporabno.

ML11 **Elektronska oprema, „vesoljska plovila“ in komponente, ki niso navedene nikjer drugje na seznamu vojaškega blaga EU, in sicer:**

- a. elektronska oprema, posebej zasnovana za vojaške namene;

Opomba: ML11.a. vključuje:

- a. opremo za elektronsko protiukrepanje in opremo za elektronsko protiprotiukrepanje (tj. opremo, zasnovano za oddajanje motečih ali napačnih signalov v radarske in radiokomunikacijske sprejemnike ali ki kako drugače otežuje sprejem, delovanje ali učinkovitost nasprotnikovih elektronskih sprejemnikov, vključno z njegovo opremo za protiukrepanje), vključno z opremo za motenje in proti motenju;

▼ **M4**

- b. cevi z zlahka prilagodljivo frekvenco (*frequency agile tubes*);
- c. elektronske sisteme ali opremo, zasnovano bodisi za nadziranje in spremljanje elektromagnetnega spektra v vojaške obveščevalne ali varnostne namene ali za ukrepanje zoper takšno nadziranje in spremljanje;
- d. podvodno protiukrepanje, vključno z akustičnim in magnetnim motenjem in lažnim oglašanjem, opremo, zasnovano za oddajanje motečih ali napačnih signalov v sonarske sprejemnike;
- e. opremo za varovanje obdelave podatkov, opremo za varovanje podatkov ter opremo za varovanje prenašanja in oddajanja znakov ob uporabi šifriranih postopkov;
- f. opremo za prepoznavanje, preverjanje in nalaganje ključev (*keyloader*) ter opremo za upravljanje, pripravo in razdeljevanje ključev;
- g. opremo za vodenje in navigacijo;
- h. digitalno radijsko opremo za prenos sporočil („digital troposcatter-radio communications transmission equipment“);
- i. digitalni demodulator, posebej zasnovan za SIGINT („digital demodulators specially designed for signals intelligence“);
- j. „avtomatizirani sistemi za poveljevanje in nadziranje“.

Opomba: Za „programsko opremo“, povezano z vojaškimi programsko definiranimi zvezami, glej ML21.

- b. oprema za motenje sistemov za globalno satelitsko navigacijo (GNSS) in posebej zanjo zasnovane komponente;
- c. „vesoljska plovila“, posebej zasnovana ali prirejena za vojaške namene, in komponente, posebej zasnovane za vojaške namene.

ML12

Orožni sistemi z visoko kinetično energijo (high velocity kinetic energy weapon systems) in pripadajoča oprema, našeta spodaj, ter posebej zanje zasnovane komponente:

- a. orožni sistemi s kinetično energijo, posebej zasnovani za uničenje ali odvrnitev (prekinitve naloge) nasprotnikovega predmeta;
- b. posebej zasnovani merilni in ocenjevalni pripomočki in preskusni modeli, vključno z diagnostičnim instrumentarijem in predmeti diagnoze za dinamično preskušanje projektilov in sistemov z visoko kinetično energijo.

Opomba: Glede orožnih sistemov, ki uporabljajo podkalibrsko strelivo ali delujejo zgolj na kemični pogon, ter streliva zanje, glej ML1 do ML4.

Opomba 1: Če gre za posebej zasnovane orožne sisteme z visoko kinetično energijo, vključuje ML12 naslednje:

- a. izstrelitvene pogonske sisteme, ki zmorejo mase, večje od 0,1 g, pospešiti do hitrosti nad 1,6 km/s, s posamičnim ali hitrim streljanjem;
- b. opremo za ustvarjanje takoj razpoložljive energije, električno zaščito (*electric armour*), hrambo energije, termični nadzor, preklapljanje, kondicioniranje ali za upravljanje goriv; električne vmesnike med električnim napajanjem, cevjo, in drugimi funkcijami električnega nadzora kupole;

▼ **M4**

c. sisteme za akvizicijo ciljev, sledenje ciljem, usmerjanje ognja in sistem za oceno škode;

d. sisteme za samovodenje, vodenje ali preusmeritev pogona (stransko pospešenje) za projekte.

Opomba 2: ML12 zajema orožne sisteme z eno od naslednjih vrst pogona:

a. elektromagnetno;

b. elektrotermično;

c. s plazmo;

d. z lahkim plinom ali

e. kemično (če je v kombinaciji z eno od prej naštetih vrst).

ML13

Oklepna ali zaščitna oprema in konstrukcije in komponente, in sicer:

a. oklepne plošče, ki imajo katero koli izmed naslednjih značilnosti:

1. izdelane so tako, da ustrezajo določenemu vojaškemu standardu ali specifikaciji, ali
2. so primerne za vojaške namene;

Opomba: Glede zaščitnih plošč za neprebojne jopiče glej ML13.d.2.

b. konstrukcije iz kovinskih in nekovinskih materialov ali njihovih kombinacij, posebej zasnovane za balistično zaščito vojaških sistemov, in posebej zanje zasnovane komponente;

c. čelade, izdelane v skladu z vojaškimi standardi ali specifikacijami ali primerljivimi nacionalnimi standardi in posebej zanje zasnovane komponente (tj. školjka čelade, podloga in blaziniče);

d. neprebojni jopiči ali zaščitna oblačila in njihove komponente:

1. mehki neprebojni jopiči ali zaščitna oblačila, izdelani po vojaških standardih ali specifikacijah ali enakovrednih standardih ali specifikacijah, in posebej zanje zasnovane komponente;

Opomba: V ML13.d.1. vojaški standardi ali specifikacije vključujejo vsaj specifikacije neprebojnosti.

2. trde zaščitne plošče za neprebojne jopiče, ki zagotavljajo balistično zaščito stopnje III ali več (NIJ 0101.06, julij 2008) ali nacionalni ekvivalenti.

Opomba 1: ML13.b. vključuje materiale, posebej zasnovane, da bi zagotavljali oklepno zaščito, ki ustrezno reagira na eksploziv, ali za gradnjo vojaških zaklonišč.

Opomba 2: ML13.c. ne zajema običajnih jeklenih čelad, ki niso ne prirejene ne zasnovane tako, da bi jim lahko vgradili kakršno koli dodatno napravo, niti niso z njo opremljene.

Opomba 3: ML13.c. in d. ne zajemata čelad, neprebojnih jopičev ali zaščitnih oblačil, ki jih s seboj nosi njihov uporabnik za svojo lastno zaščito.

▼ **M4**

Opomba 4: *ML13. zajema samo čelade, posebej zasnovane za osebe za deaktiviranje bomb, ki so posebej zasnovane za uporabo v vojaške namene.*

Opomba 1: *Glej tudi vnos 1A005 na Seznamu EU blaga z dvojno rabo.*

Opomba 2: *Glede „vlaknenih ali nitastih materialov“, ki se uporabljajo v proizvodnji neprebojnih jopičev in čelad, glej vnos 1C010 na Seznamu EU blaga z dvojno rabo*

ML14

„Specializirana oprema za vojaško usposabljanje“ ali za simuliranje vojaških scenarijev, simulatorji, posebej zasnovani za usposabljanje za uporabo katerega koli strelnega orožja ali orožja, navedenega v ML1 ali ML2, ter posebej zanje zasnovane komponente in dodatki.

Tehnična opomba:

Izraz „specializirana oprema za vojaško usposabljanje“ vključuje vojaške izvedbe naslednje opreme: simulatorje napada, simulatorje letalskih operacij, simulatorje radarskih tarč, generatorje radarski tarč, naprave za vaje iz usmerjanja ognja, naprave za vaje iz protipodmorniškega bojevanja, simulatorje letenja (vključno s centrifugami, izdelanimi za usposabljanje pilotov/astronavtov), naprave za usposabljanje za delo z radarji (radar trainers), trener za instrumentalno letenje, naprave za vaje iz navigacije, naprave za vaje iz izstreljevanja vodenih izstrelkov, oprema za označevanje ciljev, brezpilotni „zrakoplovi“, naprave za vaje z oborožitvijo, naprave za vaje z brezpilotnimi „zrakoplovi“, mobilne naprave, namenjene usposabljanju, in oprema za usposabljanje za vojaške operacije na tleh.

Opomba 1: *ML14 vključuje sisteme za ustvarjanje slik (image generating) in interaktivnih okolij za simulatorje, če so posebej zasnovani ali prirejeni za vojaške namene.*

Opomba 2: *ML14 ne zajema opreme, posebej zasnovane za usposabljanje za uporabo lovskega ali športnega orožja.*

ML15

Video oprema (imaging equipment) ali oprema za ustrezno protiukrepanje, našteta spodaj, posebej zasnovana za vojaške namene, ter posebej zanje zasnovane komponente in dodatki:

- a. snemalniki in oprema za obdelavo slik;
- b. kamere, fotografska oprema in oprema za obdelavo filmov;
- c. oprema za ojačevanje slike;
- d. oprema za infrardeče ali toplotno slikovno snemanje in obdelavo;
- e. oprema za zaznavanje radarske slike;
- f. oprema za protiukrepanje ali ukrepanje zoper protiukrepanje z opremo, navedeno v alineah ML15.a. do ML15.e.

Opomba: *ML15.f. vključuje opremo, zasnovano za slabitev operacij ali učinkovitosti vojaških video sistemov ali za zmanjšanje učinkov takšnih slabitev.*

Opomba 1: *V ML15 izraz „posebej zasnovane komponente“ vključuje naslednje blago, če je zasnovano posebej za vojaške namene:*

▼ **M4**

- a. cevi za pretvarjanje infrardečih slik;
- b. cevi za ojačenje slike (razen če pripadajo prvi generaciji);
- c. mikrokanalne plošče;
- d. cevi za televizijske kamere pri nizki osvetlitvi (low-light-level television camera tubes);
- e. detektorski nizi (vključno s sistemi za elektronsko povezavo ali za odčitavanje);
- f. piroelektrične cevi za televizijske kamere;
- g. hladilni sistemi za video sisteme;
- h. fotokromni ali elektrooptični električni zaklopi s hitrostjo zaklopa manj kot 100 μ s, razen ko gre za zaklope, ki so bistven del visokohitrostne kamere;
- i. razsmerniki slik z optičnimi vlakni;
- j. sestavljene polprevodniške fotokatode.

Opomba 2: ML15 ne zajema „cevi za ojačenje slike prve generacije“ ali opreme, posebej zasnovane za vgradnjo „cevi za ojačenje slike prve generacije“.

Opomba: Glede razvrstitve namerilnih naprav za orožje, ki imajo „cevi za ojačenje slike prve generacije“ glej ML1., ML2. in ML5.a.

Opomba: glej tudi vnos 6A002.a.2. in 6A002.b. na seznamu EU blaga z dvojno rabo.

ML16 **Kovani, liti in drugi nedokončani proizvodi, posebej zasnovani za blago, navedeno v ML1 do ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 ali ML19.**

Opomba: ML16. se uporablja za nedokončane proizvode, kadar so določljivi z materialno sestavo, geometrijo ali funkcijo.

ML17 **Različna oprema, materiali in „knjižnice“, naštetih spodaj, in posebej zanje zasnovane komponente:**

- a. aparati za potapljanje in podvodno plavanje, in sicer:
 - 1. aparati z zaprtim ali polzaprtim krogom, posebej zasnovani za vojaške namene (tj. posebej zasnovani tako, da so nemagnetni);
 - 2. posebej zasnovane komponente, ki se uporabljajo pri konverziji aparatov z odprtim krogom za vojaško rabo;
 - 3. artikli, zasnovani izključno za vojaške namene, ki se uporabljajo z aparati za potapljanje in podvodno plavanje;
- b. gradbena oprema, posebej zasnovana za vojaške namene;
- c. fitingi, prevleke in obdelave za maskiranje opaznosti, posebej zasnovani za vojaške namene;

▼ M4

- d. oprema za tehnično podporo na terenu, posebej zasnovana za uporabo na bojnih območjih;
- e. „Roboti“, kontrolne enote za „robote“ in za „robote“ izdelane „enote za končno obdelavo“, ki imajo katero od naslednjih značilnosti:
 1. so posebej zasnovani za vojaške namene;
 2. so opremljeni s sredstvi za zaščito hidravličnih vodov pred poškodbami od zunaj prihajajočih balističnih drobcev (npr. imajo samotesnilne vode) in so zasnovani za uporabo hidravličnih tekočin s plameniščem nad 839 K (566 °C) ali
 3. so posebej zasnovani ali določeni za delovanje v okolju elektromagnetnega pulza (EMP);

Tehnična opomba:

Elektromagnetni pulz se ne nanaša na nenamerne motnje, ki jih povzroči elektromagnetno sevanje iz bližnje opreme (npr. strojev, naprav ali elektronike) ali udara strele.

- f. knjižnice (parametrične tehnične zbirke podatkov), posebej zasnovane za vojaške namene, ki se uporabljajo z opremo, navedeno v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU;
- g. oprema za ustvarjanje jedrske energije ali pogonska oprema, vključno z „jedrskimi reaktorji“, posebej zasnovana za vojaške namene, in komponente zanjo, posebej zasnovane ali prirejene za vojaške namene;
- h. oprema in materiali, prevlečeni ali obdelani tako, da bi bili čim manj opazni (signature suppression), posebej zasnovani za vojaške namene, razen tistih, ki so naštetih drugje na Skupnem seznamu vojaškega blaga EU;
- i. simulatorji, posebej zasnovani za vojaške „jedrske reaktorje“;
- j. premične servisne delavnice, posebej zasnovane ali „prirejene“ za servisiranje vojaške opreme;
- k. premični električni generatorji, posebej zasnovani ali „prirejeni“ za vojaške namene;
- l. rezervoarji, posebej zasnovani ali „prirejeni“ za vojaške namene;
- m. trajekti, razen tistih, ki so navedeni drugje na Skupnem seznamu vojaškega blaga EU, mostovi in pontoni, posebej zasnovani za vojaške namene;
- n. preskusni modeli, posebej zasnovani za „razvoj“ blaga, navedenega v ML4, ML6, ML9 ali ML10;
- o. oprema za zaščito pred laserskimi žarki (npr. zaščita za oči in senzorje), posebej zasnovana za vojaške namene.
- p. „gorivne celice“, ki niso omenjene drugje na Skupnem seznamu vojaškega blaga EU in so posebej zasnovane ali „prirejene“ za vojaške namene;

▼ **M4**Tehnični opombi

1. V ML17 izraz „knjižnica“ (parametrična tehnična zbirka podatkov) pomeni zbirko tehničnih informacij vojaškega značaja, s pomočjo katerih je mogoče izboljšati učinkovitost vojaške opreme ali vojaških sistemov.
2. V ML17 izraz „prirejen“ pomeni vsako strukturno, električno, mehanično ali drugo spremembo, ki nevojaškemu blagu zagotavlja vojaško zmogljivost, enakovredno blagu, ki je posebej zasnovan za vojaške namene.

ML18

Proizvodna oprema in sestavni deli so:

- a. posebej zasnovana ali prirejena „proizvodna“ oprema za „proizvodnjo“ izdelkov, navedenih v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU, in posebej zanjo zasnovane komponente;
- b. posebej zasnovane naprave in objekti za okoljsko preskušanje in posebej zanje zasnovana oprema, za certificiranje, preverjanje primernosti ali preskušanje proizvodov, navedenih v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU.

Tehnična opomba:

V ML18 izraz „proizvodnja“ pokriva razvoj, preskušanje, izdelavo, testiranje in preverjanje.

Opomba: ML18.a. in ML18.b. vključujeta naslednjo opremo:

- a. nepretrgoma delujoče naprave za nitriranje;
- b. centrifugalne preskusne aparature ali oprema, ki ima katero koli od naslednjih značilnosti:
 1. poganja jo motor ali motorji s skupno nazivno močjo nad 298 kW (400 KM);
 2. nosi lahko najmanj 113 kg tovora ali
 3. zmore centrifugalni pospešek vsaj 8 g s tovorom najmanj 91 kg;
- c. dehidracijske preše;
- d. izrivalne polžaste preše, posebej zasnovane ali prirejene za ekstrudiranje vojaških eksplozivov;
- e. rezalni stroji za ekstrudirane pogonske snovi;
- f. mešalni bobni premera najmanj 1,85 m in proizvodne zmogljivosti več kot 227 kg;
- g. kontinualni mešalniki za trdne pogonske snovi;
- h. mešalniki na napajalno energijo za drobljenje ali mletje sestavin vojaških eksplozivov;
- i. oprema za doseganje sferičnosti in hkrati enotne velikosti delcev in kovinskega prahu iz ML8.c.8.;
- j. pretvorniki konvekcijskega toka (convection current converters) za konverzijo snovi iz ML8.c.3.

▼ **M4**

ML19

Orožni sistemi z usmerjeno energijo (directed energy weapon systems – DEW), pripadajoča oprema ali oprema za protiukrepanje in preskusni modeli, naštetih spodaj, in posebej zanje zasnovane komponente:

- a. „laserski“ sistemi, posebej zasnovani za uničenje ali odvrnitev (prekinitvev naloge) nasprotnikovega predmeta;
- b. sistemi z žarki delcev, ki lahko uničijo ali odvrnejo (prekinejo nalogo) nasprotnikovega predmeta;
- c. radijsko frekvenčni sistemi velike moči, ki lahko uničijo ali odvrnejo (prekinejo nalogo) nasprotnikovega predmeta;
- d. oprema, posebej zasnovana za odkrivanje ali prepoznavanje sistemov, zajetih v ML19.a. do ML19.c., ali obrambo pred njimi;
- e. fizični preskusni sistemi za sisteme, opremo in komponente, navedene v ML19.
- f. „laserski“ sistemi, posebej zasnovani za povzročanje trajne slepote pri opazovanju brez ojačevalnih optičnih pripomočkov, tj. s prostim očesom ali s korekcijskimi pripomočki za vid.

Opomba 1: Orožni sistemi z usmerjeno energijo, navedeni v ML19, vključujejo sisteme, katerih zmogljivosti izhajajo iz kontrolirane uporabe:

- a. „laserjev“ zadostne moči, da povzročijo razdejanje podobno razdejanju, ki ga povzroči konvencionalno strelivo;
- b. pospeševalcev delcev, ki mečejo nabit ali nevtralen žarek delcev z rušilno močjo;
- c. visokofrekvenčnih oddajnikov žarkov z visoko povprečno ali z visoko pulzirno energijo, ki ustvarjajo polja zadostne jakosti za onesposobitev elektronskih tokokrogov na oddaljenem cilju.

Opomba 2: ML19 vključuje naslednje, če je posebej zasnovano za orožne sisteme z usmerjeno energijo:

- a. opremo za ustvarjanje takoj razpoložljive energije, hrambo energije, preklapljanje, naprave za kondicioniranje energije ali naprave za upravljanje goriv;
- b. sisteme za akvizicijo ciljev ali sledenje ciljem;
- c. sisteme, s katerimi je mogoče oceniti škodo, povzročeno cilju, stopnjo uničenja ali prekinitvev akcije;
- d. opremo za uravnavanje, širjenje in usmerjanje žarkov;
- e. opremo, zmožno hitrega preusmerjanja žarkov za hitro delovanje proti več ciljem hkrati;
- f. prilagodljivo optiko in konjugatorje faz (phase conjugators);
- g. injektorje toka za žarke negativnih vodikovih ionov;
- h. komponente pospeševalnika (accelerator components), „primerne za vesolje“;
- i. opremo za združevanje negativnih ionskih žarkov (negative ion beam funnelling equipment);
- j. opremo za usmerjanje on preusmerjanje visokoenergetskih ionskih žarkov;
- k. folije, „primerne za vesolje“, za nevtraliziranje žarkov negativnih vodikovih izotopov.

▼ **M4****ML20 Kriogenska in „superprevodna“ oprema, našteta spodaj, in posebej zanjo zasnovane komponente in dodatki:**

- a. oprema, posebej zasnovana ali konfigurirana za montažo v vozilo, ki se uporablja pri kopenskih, mornariških, zračnih ali vesoljskih vojaških posegih, ki lahko deluje med premikanjem in ki lahko ustvari ali vzdržuje temperaturo pod 103 K (–170 °C);

Opomba: ML20.a. vključuje mobilne sisteme, ki imajo ali uporabljajo dodatke ali komponente, izdelane iz nekovinskih materialov ali materialov, ki niso električno prevodni, denimo plastike ali z epoksi smolo impregniranih materialov;

- b. „superprevodna“ električna oprema (rotacijski stroji in transformatorji), posebej zasnovana ali konfigurirana za montažo v vozilo, ki se uporablja pri kopenskih, mornariških, zračnih ali vesoljskih vojaških posegih in je zmožno delovanja med premikanjem.

Opomba: ML20.b. ne zajema hibridnih homopolarnih enosmernih generatorjev z enopolnimi običajnimi kovinskimi armaturami, ki rotirajo v magnetnem polju, ustvarjenem s pomočjo superprevodnih navitij, če so ta navitja edine superprevodne komponente v generatorju.

ML21 „Programska oprema“, in sicer:

- a. „programska oprema“, posebej zasnovana ali prirejena za „razvoj“, „proizvodnjo“ ali „uporabo“ opreme, materialov ali „programske opreme“, navedene v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU;
- b. posebna „programska oprema“, razen tiste iz ML21.a., in sicer:
1. „programska oprema“, posebej izdelana za vojaške namene in posebej izdelana za modeliranje, simulacijo ali ocenjevanje vojaških orožnih sistemov;
 2. „programska oprema“, posebej izdelana za vojaške namene in posebej izdelana za modeliranje ali simulacijo vojaških operativnih scenarijev;
 3. „programska oprema“ za določanje učinkov konvencionalnega, jedrskega, kemičnega ali biološkega orožja;
 4. „programska oprema“, posebej zasnovana za vojaške namene in posebej izdelana za poveljevalne, komunikacijske, nadzorne in obveščevalne (Command, Communications, Control and Intelligence – C³I) oziroma poveljevalne, komunikacijske, nadzorne, računalniške in obveščevalne aplikacije (Command, Communications, Control, Computer and Intelligence – C⁴I);
- c. „programska oprema“, ki ni navedena v ML21.a. ali b., posebej zasnovana ali prirejena tako, da omogoča opremi, ki ni navedena v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU, izpolnjevati vojaške funkcije, ki jih ima oprema, navedena v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU.

ML22 „Tehnologija“, in sicer:

- a. „tehnologija“, razen tiste iz ML22.b., ki je „potrebna“ za „razvoj“, „proizvodnjo“ ali „uporabo“ blaga, navedenega v Skupnem seznamu vojaškega blaga EU;
- b. „tehnologija“, in sicer:
1. „tehnologija“, „potrebna“ za zasnovo, sestavljanje komponent ter delovanje, vzdrževanje in popravilo popolnih proizvodnih obratov za blago, navedeno v Skupnem seznamu vojaškega blaga Evropske unije, tudi če komponente teh proizvodnih obratov niso navedene;

▼ **M4**

2. „tehnologija“, „potrebna“ za „razvoj“ in „proizvodnjo“ osebnega orožja, tudi če se uporablja v proizvodnji reprodukcij starejšega osebnega orožja;
3. „tehnologija“, „potrebna“ za „razvoj“, „proizvodnjo“ ali „uporabo“ toksikoloških agensov, pripadajoče opreme ali komponent, navedenih v ML7.a. do ML7.g.;
4. „tehnologija“, „potrebna“ za „razvoj“, „proizvodnjo“ ali „uporabo“ biopolimerov ali kultur posebnih celic, navedenih v ML7.h.;
5. „tehnologija“, „potrebna“ izključno za pridajanje „biokatalizatorjev“, navedenih v ML7.i.1., k vojaškim nosilnim snovem in vojaškemu materialu.

Opomba 1: „Tehnologija“, „potrebna“ za „razvoj“, „proizvodnjo“ ali „uporabo“ blaga, navedenega na Skupnem seznamu vojaškega blaga EU, ostane navedena tudi tedaj, ko jo je mogoče uporabiti za blago, ki ni navedeno na Skupnem seznamu vojaškega blaga EU.

Opomba 2: ML22 ne zajema:

- a. „tehnologije“, ki predstavlja najnižji minimum tehnologije, potrebne za vgradnjo, delovanje, vzdrževanje (preverjanje) in popravilo blaga, ki ni zajeto ali katerega izvoz je bil dovoljen;
- b. „tehnologije“, ki je „dostopna javnosti“, „temeljnih znanstvenih raziskav“ ali informacij, nujno potrebnih pri prijavi patentov;
- c. „tehnologije“ za magnetno indukcijo za neprekinjen pogon civilnih transportnih sredstev

OPREDELITVE POJMOV, UPORABLJENIH V TEM SEZNAMU

Opredelitve pojmov, uporabljenih v tem seznamu po abecednem vrstnem redu:

Opomba 1: Opredelitve veljajo za cel seznam. Navedbe so izključno svetovalne narave in ne vplivajo na splošno uporabo opredeljenih pojmov v celem seznamu.

Opomba 2: Besede in izrazi s tega seznama opredelitev imajo opredeljeni pomeni, če so med „dvojnimi narekovaji“. Opredelitve pojmov med „enojnimi narekovaji“ so v tehnični opombi ob zadevnem blagu. Sicer imajo besede in izrazi svoje splošno sprejete (slovarske) pomene.

- ML7 „Agensi za obvladovanje nemirov“
 Snovi, ki pod pričakovanimi pogoji uporabe za namene nadzora in preprečitve nemirov pri ljudeh hitro proizvedejo senzorične motnje ali fizično nesposobnost, ki izginejo kmalu po koncu izpostavitve. (Solzilni plini so podniz „agensov za obvladovanje nemirov“.)
- ML11 „Avtomatizirani sistemi za poveljevanje in nadziranje“
 Elektronski sistemi, prek katerih se vnašajo, obdelujejo in pošiljajo informacije, bistvene za učinkovito delovanje skupine, večje formacije, taktične formacije, enote, ladje, podenote ali orožja pod poveljstvom. To se doseže z uporabo računalniške in druge specializirane strojne opreme, zasnovane za podporo funkcijam vojaškega poveljevanja in organizacije nadzora. Glavne funkcije avtomatiziranih sistemov za poveljevanje in nadziranje so: učinkovito avtomatizirano zbiranje, kopičenje, shranjevanje in obdelava podatkov; prikaz razmer in okoliščin, ki vplivajo na pripravo in izvajanje bojnih operacij; operativni in taktični izračuni za razporeditev virov med bojne skupine ali elemente operativne ureditve bitke ali bojna razporeditev glede na misijo ali stopnjo operacije; priprava podatkov za oceno razmer in sprejemanje odločitev kadar koli med operacijo ali bitko; operacije računalniške simulacije.

▼ **M4**

- ML 10 **„Brezpilotni zrakoplov“ („UAV“)**
Kateri koli zrakoplov, ki zmore vzleteti ter zdržema nadzorovano leteti in navigirati brez posadke na krovu.
- ML7, 22 **„Biokatalizatorji“**
Encimi za posebne kemične ali biokemične reakcije ali druge biološke spojine, ki se vežejo na agense za kemično bojevanje in pospešijo njihovo razgradnjo.

Tehnična opomba:
„Encimi“ pomenijo „biokatalizatorje“ za specifične kemične ali biokemične reakcije.
- ML7, 22 **„Biopolimeri“**
Biološke makromolekule, in sicer:

a. encimi za specifične kemične ali biokemične reakcije;

b. monoklonalna, poliklonalna ali anti-idiotipska protitelesa;

c. posebej zasnovani ali posebej obdelani receptorji;

Tehnične opombe
1. „anti-idiotipska protitelesa“ pomenijo protitelesa, ki se vežejo na specifična mesta za vezavo antigenov drugih protiteles;
2. „monoklonalna protitelesa“ pomenijo proteine, ki se vežejo na eno antigensko mesto in jih proizvaja en sam klon celic;
3. „poliklonalna protitelesa“ pomenijo mešanico proteinov, ki se vežejo na specifičen antigen in jih proizvaja več kot en klon celic;
4. „receptorji“ pomenijo biološke makromolekularne strukture, ki so sposobne vezati ligande in katerih vezava vpliva na fiziološke funkcije.
- ML15 **„Cevi za ojačenje slike prve generacije“**
Elektrostatično usmerjene cevi, ki za ojačevalnike uporabljajo vhodne in izhodne plošče iz optičnih vlaken ali stekla, multialkalne fotokatode (S-20 ali S-25), vendar ne mikrokanalnih plošč.
- ML4, 10 **„Civilni zrakoplov“**
Tisti „zrakoplovi“, ki so z oznakami navedeni v seznamih certifikatov plovnosti, ki jih objavljajo civilni letalski organi zaradi izvajanja komercialnega civilnega zračnega prevoza na notranjih in zunanjih letalskih progah ali zaradi njihove legalne uporabe za civilne, zasebne ali poslovne namene.
- ML8 **„Dodatki“**
Snovi, ki se uporabljajo pri eksplozivnih pripravkih za izboljšanje njihovih lastnosti.
- ML 8 **„Energetski materiali“**
Snovi ali mešanice, ki kemično reagirajo, da sprostijo energijo, potrebno za njihovo predvideno uporabo. „Eksplozivi“, „pirotehnična sredstva“ in „pogonske snovi“ so podrazredi energetskih materialov.
- ML8, 18 **„Eksplozivi“**
Trde, tekoče ali plinaste snovi ali mešanice snovi, ki morajo eksplodirati pri njihovi uporabi kot primarna, ojačevalna ali glavna polnila v bojnih glavah, pri rušenju ali drugih uporabah.

▼ **M4**

- ML7 **„Ekspresijski vektorji“**
Nosilci (npr. plazmid ali virus), ki se uporabljajo za vnos genskega materiala v gostiteljske celice.
- ML 17 **„Gorivne celice“**
Elektrokemična naprava, ki s porabo goriva iz zunanega vira neposredno pretvarja kemično energijo v električno enosmernega toka.
- ML17 **„Jedrski reaktor“**
Vključuje blago v reaktorski posodi ali neposredno pritrjeno na reaktorsko posodo, opremo, ki nadzira moč v reaktorski sredici, in komponente, ki navadno vsebujejo primarno hladilo sredice reaktorja, prihajajo v neposredni stik s hladilom ali ga nadzorujejo.
- ML17 **„Končne enote“**
Prijemala, aktivne orodne enote in vsa druga orodja, pritrjena na osnovno ploščo na koncu roke „robotskega“ manipulatorja.
Tehnična opomba:
„Aktivne orodne enote“ so naprave za prenos gibalne sile, procesne energije ali smeri na obdelovanca.
- ML9, 19 **„Laser“**
Sklop komponent, ki proizvajajo prostorsko in časovno koherentno svetlobo, ojačeno s spodbujenim oddajanjem sevanja.
- ML8 **„Predhodne sestavine“**
Posebne kemikalije, ki se uporabljajo pri izdelavi eksplozivov.
- ML18, 21, 22 **„Proizvodnja“**
Pomeni vse stopnje proizvodnje, kot so: proizvodni inženiring, izdelava, integracija, sestavljanje (montaža), nadzor, preskušanje, zagotavljanje kakovosti.
- ML8 **„Pogonske snovi“**
Snovi ali mešanice, ki nadzorovano kemično reagirajo, da za opravljanje mehanskega dela proizvedejo velike količine vročih plinov.
- ML4, 8 **„Pirotehnično(a) sredstvo(a)“**
Mešanice trdih ali tekočih goriv in oksidantov, ob vžigu katerih pride do nadzorovane energetske kemične reakcije, namenjene proizvodnji določenega časovnega zamika ali določenih količin vročine, hrupa, dima, vidne luči ali infrardečega sevanja. Piroforiki so podrazred pirotehničnih sredstev, ki ne vsebujejo oksidantov, ampak se v stiku z zrakom spontano vžgejo.
- ML22 **„Potreben“**
Kakor se uporablja v zvezi s „tehnologijo“, nanaša se samo na tisti delež „tehnologije“, ki je posebej nujen za doseganje ali preseganje nadzorovanih stopenj zmogljivosti, značilnosti ali funkcij. Takšna ‚potrebna‘ ‚tehnologija‘ je lahko skupna za različne proizvode.
- ML7 **„Prilagojeno za uporabo v vojni“**
Vse spremembe ali izbor (kakor so spremembe čistosti, časa uporabnosti, kužnosti, lastnosti širjenja ali odpornost proti UV sevanju), ki so zasnovani za povečanje učinkovitosti pri povzročanju smrtnih primerov med ljudmi in živalmi, škode na opremi ali pridelkih oziroma v okolju.
- ML21 **„Programska oprema“**
Zbirka enega ali več „programov“ ali „mikroprogramov“, nameščenih na katerem koli otipljivem izraznem mediju.

▼ **M4**

ML19

„Primerni za vesolje“

Zasnovani, proizvedeni ali potrjeni z uspešnim testiranjem, za delovanje na višini nad 100 km nad površjem Zemlje.

Opomba: Če se s testiranjem ugotovi, da je posamezna naprava „primerna za vesolje“, to še ne pomeni, da so tudi druge naprave iz iste proizvodne linije ali serije modelov prav tako „potrjene za vesolje“, če niso posamično testirane.

ML19

„Primerni za vesolje“

Proizводи, ki so zasnovani, izdelani in preskušeni za izpolnjevanje posebnih električnih, mehanskih ali okoljskih zahtev in ki se uporabljajo za lansiranje in razporejanje satelitov ali letalnih sistemov za velike višine (100 km ali več).

ML17

„Robot“

Manipulacijski mehanizem za stalne ali sporadične delovne operacije, ki lahko uporablja senzorje, in ki:

- a. je večfunkcionalen;
- b. je sposoben nameščanja ali usmerjanja materiala, delov, orodij ali posebnih naprav z uporabo različnih gibov v tridimenzionalnem prostoru;
- c. vsebuje tri ali več servo naprav z zaprto ali odprto zanko, ki lahko vključujejo tudi stopenjske motorje, in
- d. ima „uporabniku dostopno programljivost“ z metodo pokazem-ponovi ali prek elektronskega računalnika, ki je lahko tudi programljivi logični krmilnik, tj. ne potrebuje mehanskih posegov.

Opomba: Zgornja opredelitev ne zajema naslednjih naprav:

1. manipulacijski mehanizmi, ki se krmilijo le ročno/prek teleoperaterja;
2. manipulacijski mehanizmi s stalnim zaporedjem gibov; to so avtomatsko gibajoče se naprave, delujejoče v skladu z mehansko določenimi programiranimi gibi. Program je mehansko omejen z vnaprej določenimi zaporami, kot so na primer zatiči ali naperki. Sosledje gibov in izbor poti ali kotov nista spremenljiva ali zamenljiva z mehanskimi, elektronskimi ali električnimi sredstvi;
3. manipulacijski mehanizmi z mehansko krmiljenim spremenljivim zaporedjem gibov, ki so avtomatsko gibajoče se naprave, delujejoče v skladu z mehansko določenimi programiranimi gibi. Program je mehansko omejen z določenimi, vendar nastavljivimi zaporami, kakor so na primer zatiči ali naperki. Zaporednje gibov in izbor poti ali kotov sta spremenljiva v okviru fiksiranega programskega vzorca. Spremembe ali prireditve programskega vzorca (npr. menjave zatičev ali izmenjave naperkov) na eni ali več oseh gibanja se izvajajo le prek mehanskih operacij;

▼ **M4**

4. manipulacijski mehanizmi brez servo nadzora za izvajanje različnih korakov, ki so avtomatsko gibajoče se naprave, delujoče v skladu z mehansko fiksiranimi programiranimi gibi. Program je spremljiv, vendar si koraki sledijo le po binarnem signalu iz mehansko fiksiranih električnih binarnih naprav ali nastavljenih ustavitve;

5. skladalni žerjavi, opredeljeni kot kartezijski koordinatni manipulacijski sistemi, proizvedeni kot integralni del navpičnega sklopa skladiščnih košar in narejeni tako, da omogočajo dostop do vsebine teh košar ter za vstavljanje ali odnašanje te vsebine.

ML22 **„Splošno dostopna“**

To pomeni „tehnologijo“ ali „programsko opremo“, ki je dostopna brez kakršnih koli omejitev njene nadaljnje distribucije.

Opomba: Avtorske omejitve ne pomenijo, da ta „tehnologija“ ali „programska oprema“ ne bi bila „splošno dostopna“.

ML 20 **„Superprevodni“**

Se nanaša na materiale (tj. kovine, zlitine ali spojine), ki lahko izgubijo vso električno upornost, (tj. ki lahko ohranijo neskončno električno prevodnost in prevajajo zelo velike električne tokove, ne da bi pri tem prišlo do joulskega segrevanja).

„Kritična temperatura“ (1 3 6) (včasih navedena tudi kot temperatura prehoda) določenega „superprevodne“ snovi je temperatura, pri kateri ta snov izgubi vso upornost za pretok enosmernega električnega toka.

Tehnična opomba:

„Superprevodno“ stanje materiala se v posamičnih primerih označuje s „kritično temperaturo“, s kritičnim magnetnim poljem, ki je funkcija temperature, in s kritično tokovno gostoto, ki je pravzaprav funkcija magnetnega polja in temperature.

ML22 **„Tehnologija“**

Specifične informacije, potrebne za „razvoj“, „proizvodnjo“ ali „uporabo“ proizvoda. Te informacije so v obliki ‚tehničnih podatkov‘ ali ‚tehnične pomoči‘.

Tehnične opombe

1. ‚Tehnični podatki‘ so lahko v obliki shem, načrtov, diagramov, modelov, formul, tabel, tehničnih zasnov in specifikacij, priložnikov in navodil, natisnjenih ali posnetih na druge medije ali naprave, kot so diskete, trakovi, bralni pomnilniki.

2. ‚Tehnična pomoč‘ lahko nastopa v obliki napotkov, posebnih strokovnih znanj, usposabljanja, prenašanja delovnih izkušenj in svetovanja. ‚Tehnična pomoč‘ lahko vključuje prenos ‚tehničnih podatkov‘.

▼ **M4**

- ML22 **„Temeljne znanstvene raziskave“**
 Eksperimentalno ali teoretično delo, ki se opravlja predvsem zaradi pridobivanja novih spoznanj o temeljnih načelih pojavov ali dejstev, ki jih je možno opazovati, in ni prvenstveno usmerjeno v specifičen praktičen namen ali cilj.
- ML10 **„Vozila, lažja od zraka“**
 Baloni in zrakoplovi, ki za vzlet potrebujejo vroč zrak ali pline, lažje od zraka, npr. helij ali vodik.
- ML21, 22 **„Uporaba“**
 Delovanje, postavitve (vključno s postavitvijo na licu mesta), vzdrževanje (preverjanje), popravilo, redni pregled in obnavljanje.
- ML11 **„Vesoljska plovila“**
 Aktivni in pasivni sateliti in vesoljske sonde.
- ML13 **„Vlakneni ali nitasti materiali“**
 Vključujejo:
 a. kontinualne monofilamente;
 b. kontinualno prejo in rovinge;
 c. trakove, tkanine, neurejene štrene in kite;
 d. razcepljena vlakna, speta vlakna in koherentne vlaknene prevleke;
 e. monokristalinske ali polikristalinske laske kakršne koli dolžine;
 f. pulpo iz aromatskih poliamidov.
- ML8, ML10 in ML14 **„Zrakoplov“**
 Leteča naprava s fiksnimi krili, z gibljivimi krili, rotacijskimi krili (helikopter), nagibnim rotorjem ali nagibnimi krili.